

Liisi Buht

**SOOMES TEGUTSEVA
EHITUSETTEVÕTTE
MAKSUKOORMUSEST EESTIS JA
SOOMES**

LÕPUTÖÖ

Teenusmajanduse instituut

Majandusarvestuse õppekava

Juhendaja: Kaidi Kallaste

Mõdriku 2021

Autori deklaratsioon ja lihtlitsents

Mina, Liisi Buht, tõendan, et lõputöö on minu kirjutatud. Töö koostamisel kasutatud teiste autorite, sh juhendaja teostele on viidatud õiguspäraselt.

Kõik isiklikud ja varalised autoriõigused käesoleva lõputöö osas kuuluvad autorile ainuisikuliselt ning need on kaitstud autoriõiguse seadusega.

Juhendaja: Kaidi Kallaste /Allkirjastatud digitaalselt/

Lõputöö on kaitsmisele lubatud Tallinna Tehnikakõrgkooli Teenusmajanduse instituudi direktori korraldusega nr 1-14/59 kuupäev 07.05.2021.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Liisi Buht,

sünnikuupäev: 16.07.1995,

annan Tallinna Tehnikakõrgkoolile (edaspidi kõrgkool) tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

„SOOMES TEGUTSEVA EHITESETTEVÕTTE MAKSUKOORMUSEST EESTIS JA SOOMES“,

reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas kõrgkooli repositooriumisse lisamise eesmärgil.

Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile ja kinnitan, et:

1. lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid ega muid õigusi;
2. PDF-failina esitatud töö vastab täielikult kirjalikult esitatud tööle.

Mõdrikul, 07.05.2021 /Allkirjastatud digitaalselt/

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1 SOOMES TEGUTSEVATE EBITUSETTEVÖTETE MAKSUSTAMINE EESTIS	7
1.1 Maksustamise põhimõtted ja maksude liigid.....	7
1.2 Ettevõtte püsiv tegevuskoht.....	8
1.3 Ettevõtte käibemaksukohustus	10
1.4 Ettevõtte tulumaks	11
1.5 Töötasu ja selle maksustamine	12
2 EBITUSETTEVÖTETE MAKSUSTAMISE ALUSED SOOMES	19
2.1 Maksustamise põhimõtted ja maksude liigid, eripärad	19
2.2 Ettevõtte käibemaksukohustus	20
2.3 Ettevõtte tulumaks.....	21
2.4 Töötasu ja selle maksustamine	23
3 MAKSUKOORMUSE UURING EBITUSETTEVÖTETE NÄITEL	27
3.1 Empiirilise uuringu metoodika.....	27
3.2 Ebitusettevõtete tutvustus.....	29
3.3 Ettevõtte maksukoormuse võrdlusanalüüs	30
3.4 Tööjõukulude võrdlusanalüüs	33
3.5 Kogu maksukoormuse võrdlusanalüüs.....	38
3.6 Uuringu järeldused ja ettepanekud	40
KOKKUVÕTE.....	42
SUMMARY	45
VIIDATUD ALLIKAD.....	47

SISSEJUHATUS

Soome ja Eesti on naaberriigid, kes on tihedalt seotud ettevõtlusega. Paljud eestlased rändavad Soome, kas siis tööle või rajavad sinna oma ehitusettevõtte, ja paljud Eesti ehitusettevõtted saadavad oma töötajaid Soome tööle. Põhjuseid on mitmeid, kuid üks neist on see, et Eesti turg jääb kitsaks, ning see on tekitanud olukorra, kus soovitakse minna oma teenust pakkuma Soome.

Helsingi on nii mõnegi Eesti ettevõtte jaoks loomulik turg oma läheduse ja kultuurilise sarnasuse poolest ja Eesti ettevõtjad on muutunud Soomes enesekindlamaks (Majandus24, 2019).

Lõputöö aktuaalsus seisneb selles, et kui siseneda Soome turule, tekib küsimus, kumb oleks maksukoormuse poolest kasumlikum, kas minna Soome Eesti ettevõttega või luua Soomes ettevõte. Teema on aktuaalne ja eriti just ehitusvaldkonnas, kuid pole ühtegi teadaolevat kokkuvõtlikku eestikeelset uurimust, kus oleks välja toodud Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormus nii Eestis kui Soomes.

2019. aastal Soome maksuameti tellitud uuringu põhjal on Soomes tegutseva Eesti taustaga ettevõtte kõige populaarsem valdkond ehitus, mis on üle 43%. Sama uuringu põhjal on Soomes tegutsevaid Eesti taustaga ettevõtteid keskmiselt ühel aastal umbes 4000, millest küll igapäevaselt tegutseb keskmiselt 2112. Soome ehitussektoris on Eesti ettevõtteid umbes 1700 (aktiivselt tegutsevaid umbes 900), millest ligikaudu 60% tegutseb alla viie aasta. Igal aastal alustab umbes 635 ja lõpetab 513 ettevõtet. (Virolaistaustaiset yritykset suomen kaupparekisterissä, 2019)

Lõputöö probleem seisneb selles, et Eesti ettevõtetel on jätkuv huvi Soome ehitusturu vastu, kuid seaduse muudatuste ja korrektse maksustamise info ülesleidmise juures võib olla ettevõttel raske langetada otsust, kuidas siseneda Soome turule maksu aspekti arvestades kõige kasumlikumalt ja otstarbekamalt. Eesti välisministeeriumi sõnul on Eesti ja Soome vahel sõlmitud kõik peamised majanduslepingud, sh majandusliku koostöö leping, topeltmaksustamise vältimise leping ning maksudest hoidumise tõkestamise leping. Eesti ja Soome kahepoolseid majandussuhteid reguleerivad alates 1. maist 2004 ELi siseturu reeglid. (Soome, 2020) Erinevad lepingud Eesti ja Soome vahel tagavad korrektse raamatupidamise ja maksustamise, aga selle järgimine võib osutuda ettevõtjale keeruliseks. Selle hõlbustamiseks on loodud Helsingis Eesti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse esindus, mille tegevuse üks eesmärkidest on Soome turule sisenevate Eesti ettevõtete abistamine (Soome, 2020). Kui 2002. aastal loodi Soome EAS esindus, siis üks põhjustest oli ettevõtjate suur nõudlus välisriigi esinduste järele just naaberriikides Soomes ja Rootsis, abistamaks Eesti ettevõtteid (Saksamaal, Soomes ja Ühendkuningriigis hakatakse ..., 2002).

Probleemist tulenevalt annab uuringu läbiviimine ülevaate, kas oleks kasumlikum ja otstarbekam luua ehitusettevõtte kohe Soome või Eestisse ja saata töötajad Soome.

Lõputöö eesmärk on välja selgitada Soomes tegutsevate ehitusettevõtete maksukoormuse kujunemine Eestis ja Soomes ning anda soovitusi maksukoormuse optimeerimiseks.

Lõputöö eesmärgist lähtuvalt on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- anda ülevaade Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksustamise alustest Soomes ja Eestis;
- koostada empiirilise uuringu metoodika;
- viia läbi Eesti ja Soome ehitusettevõtte maksukoormuse võrdlev analüüs;
- teha järeldused Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormusest Eestis ja Soomes ning anda soovitusi maksukoormuse optimeerimiseks.

Lõputöö koostamisel kasutatakse kvantitatiivset uurimismeetodit. Andmeid uuringu jaoks kogutakse peamiselt dokumentide vaatluse abil ja kasutatakse võrdlemise meetodit. Vaadeldavateks dokumentideks võetakse seadused ja finantsaruanded. Uuritavaid äriühinguid võrreldakse, analüüsitakse ning tehakse järeldused maksukoormuse suurusest. Lõputöö analüüsi osas kasutatakse deduktiivset meetodit, kus vajaliku info saamiseks liigutakse analüüsil üldiselt üksikule ning deduktsiooniga tehakse järeldusi loogilise arutlusega.

Lõputöö esimeses peatükis käsitletakse maksustamise aluseid Eestis, kui ehitusettevõtte tegutseb Soomes. Kirjeldatakse maksustamise põhimõtteid ja püsiva tegevuskoha tekkimise aluseid nii tulumaksuseadusest kui ka topeltmaksustamise vältimise lepingust tulenevalt. Maksudest käsitletakse täpsemalt käibemaksu ja ettevõtte tulumaksu ning tuuakse välja töötasu maksustamine.

Lõputöö teises peatükis käsitletakse ehitusettevõtte maksustamise aluseid Soomes. Äritegevusega alustades tekib ettevõttel palju erinevaid kohustusi, nende seas ettevõtte registreerimine ja maksude maksmine. Ettevõttel tekib kohustus end registreerida maksuametis käibemaksukohuslaste registris, tööandjate registris ja/või ettemaksuregistris. Teises peatükis kirjeldatakse täpsemalt maksustamise põhimõtteid, eripärasid Soomes ja maksudest käsitletakse ka põhjalikumalt käibemaksu, ettevõtte tulumaksu ja töötasu ning selle maksustamist.

Lõputöö kolmas peatükk hõlmab uuringu metoodikat ja empiirilist uuringut, kus eelneva kahe peatüki teooriat kasutatakse uuringu läbiviimisel tulemuste analüüsis ning tehakse järeldused ja ettepanekud.

Empiiriline uuring viiakse läbi kolme ehitusettevõtte näitel, mis tegutsevad Soome Vabariigis 2019. aastal. Uuringus lähtutakse, et Eesti äriühingu ettevõtlusvormiks on osaühing ja Soomes osakeyhtiö. Eesti ettevõtted on fiktsioon x ja y ja Soome ettevõtte on reaalne. Vaadatakse nii ettevõtte maksukoormust kui ka ettevõtte tegutsemisel kogu maksukoormust.

Töö koostamisel kasutatakse peamiselt seaduseid, juhendeid, infoportaale ja artikleid.

1 SOOMES TEGUTSEVATE E HITUSETTEVÕTETE MAKSUSTAMINE EESTIS

Maks on seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning millel puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks (MKS § 2). Järgnevalt käsitletakse ettevõtte seisukohalt olulisi maksusid ja nendega seonduvaid kohustusi.

1.1 Maksustamise põhimõtted ja maksude liigid

Maks on seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning millel puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks (MKS § 2).

MKS § 3 lg 1 kohaselt Eesti maksusüsteem koosneb maksuseadustega sätestatud ja kehtestatud riiklikest maksudest ning seaduse alusel valla- või linnavolikogu poolt oma haldusterritooriumil kehtestatavatest kohalikest maksudest. MKS § 3 lg 2 järgi on riiklikud maksud: tulumaks, sotsiaalmaks, maamaks, hasartmängumaks, käibemaks, tollimaks, aktsiisid, raskeveokimaks, ettevõtlustulu maks.

MKS § 4 kohaselt on maksuseadus seadus, millega sätestatakse maks. Maksumaksjal on kohustus maksta ainult seadustega ettenähtud riiklikke ja kohalikke makse maksuseadustes ning valla- või linnavolikogu määrustes sätestatud määrades ja korras.

MKS § 6 lg 1 kohaselt on maksukohustuslane maksumaksja, maksu kinnipidaja või muu isik, kes vastutab seaduse või lepingu alusel maksumaksja või maksu kinnipidaja maksukohustuse eest. MKS § 6 lg 2 kohaselt on maksumaksja füüsiline või juriidiline isik või riigi-, valla- või linnaasutus, kes seadusega sätestatud tingimustel ja korras on kohustatud maksu maksma ning täitma teisi talle seoses maksukohustusega pandud rahalisi ja mitterahalisi kohustusi.

Käesolevas peatükis keskendutakse peamistele riiklikele maksudele ja maksetele, millega ehitusettevõtte puutub kokku, kui teenust osutatakse Soomes. Nendeks on kolmandas alapeatükis

käibemaks, neljandas ettevõtte tulumaks ja viiendas tööjõult makstavad maksud, mille alla kuuluvad sotsiaalmaks, töötuskindlustus- ja kohustusliku kogumispensioni maksed.

MKS § 3 lg 4 järgi kohaldatakse maksu kohta sätestatud ka kogumispensionide maksele ja töötuskindlustusmaksele, kui kogumispensionide seaduses või töötuskindlustuse seaduses ei ole sätestatud teisiti.

1.2 Ettevõtte püsiv tegevuskoht

Maksustamisel on oluline tähtsus residendi mõistel, sest sellest oleneb, millises ulatuses isiku tulu maksustatakse: kas kogu maailmas saadud tulu või vaid Eestis teenitud tulu. Resident on piiramatu maksukohustusega isik, keda Eestis maksustatakse nii Eesti kui ka välisriigis teenitud tulu pealt, kuid topeltmaksustamist välditakse. Mitteresident maksab Eestis tulumaksu vaid Eestis teenitud tulult. Juriidiline isik on resident, kui ta on asutatud Eesti seaduse alusel. (Residentsusest, 2017)

Ettevõtte residentsuse määramine on oluline selleks, et teada, millisele riigile peab esitama ettevõtte peamise tuludeklaratsiooni. Eestis on kerge unustada, et valdavas osas teistes riikides on kohustus ettevõtetel oma tegevuse kohta igal aastal esitada riigile tuludeklaratsioon ning maksta teenitud kasumilt tulumaksu. (Tearu, 2013)

Eesti ja Soome lähtuvad loogikast, et ettevõtte on registreerimismaa resident. Kui ettevõtte on Eesti äriregistris, siis Soomes äri ajades ettevõtte Soome residendiks ei saa ja seal aastast deklaratsiooni esitama ei pea, küll aga võib tekkida püsiv tegevuskoht, mis nõuab Soomes tulude deklareerimist. (Tearu, 2013)

Mõiste „püsiv tegevuskoht“ võeti kasutusele umbes 100 aastat tagasi seoses teise tööstusrevolutsiooni puhkemisega, mis hõlmas mitmeid uusi tehaseid, leiutisi ning murrangut rahvusvahelises kaubanduses. Tänapäeval on nimetatud mõiste rahvusvahelises maksuõiguses üks tähtsamaid, eriti seoses riikide vahel sõlmitud suure hulga topeltmaksustamise vältimise lepingutega. (Albin, 2010)

Rahvusvahelise maksuõiguse kohaselt on äritulu maksustamise õigus ettevõtte residendiriigil, välja arvatud kui tulu saaja ja mõne teise riigi vahel leidub piisav seos. Püsiva tegevuskoha peamiseks eesmärgiks on määratleda allikariigi õigus maksustada mitteresidendile selles riigis omistatav äritulu. Lisaks mitmetele teistele funktsioonidele on püsiva tegevuskoha kontseptsioon parimaks lahenduseks tagamaks maksumaksjale õiguskindluse seoses riikidevahelise maksustamisõiguse jaotamisega. (Albin, 2010)

Tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel tekib Soomes välismaisele ettevõttele püsiv tegevuskoht mõnevõrra erinevatel alustel. Tulumaksustamisel mõjutavad püsiva tegevuskoha tekkimist nii Soome seadusandlus kui ka Soome ja teiste riikide vahel sõlmitud maksulepingud. Käibemaksustamisel tekib püsiv tegevuskoht käibemaksuseaduses sätestatu alusel. Ettevõttele võib tekkida püsiv tegevuskoht käibemaksustamisel, kuid mitte tulumaksustamisel, ning mõnel erandjuhul ka vastupidi. (Püsiv tegevuskoht tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel, 2011)

Koht, kus praktiseeritakse ehitus-, paigaldus- või kokkupanekutegevust, tekitab ettevõttele püsiva tegevuskoha, kui tegevus kestab rohkem kui 6, 12 või 18 kuud. Nõutav kalendrikuude arv on maksulepinguti erinev. Soome ja Eesti vahelise maksulepingu kohaselt tekitab töövõtt püsiva tegevuskoha juhul, kui tegevus kestab rohkem kui 6 kuud. Käibemaksustamisel tekib püsiv tegevuskoht ehitus- ja paigaldustegevuses, kui üks töö või järjestikused töövõttud kestavad rohkem kui 9 kuud. Reeglina loetakse tegevus alanuks siis, kui tööde ettevalmistamist sihtriigis on alustatud. Töö loetakse lõppenuks, kui töö on valmis või tööst on lõplikult loobunud. Reeglina loetakse tööobjekti kestuseks ka aeg, mil töö on ajutiselt seiskunud. Kui välismaine ettevõtte teostab Soomes mitmeid projekte, hinnatakse ajapiirangu täitumisel reeglina iga projekti eraldiseisvana. Kui projektid on teineteisega seotud ja moodustavad nii kaubanduslikult kui ka geograafiliselt ühise terviku, võib nende kestust siiski kokku arvestada. Sama on võimalik siis, kui teatud projekt jaotatakse kunstlikult mitmeks osaks, projekte kontrollitakse siiski tervikuna. Kui hinnatakse peatöövõtja tegevuse kestust, arvestatakse ka aega, mil peatöövõtja teostab tegevust allhankena läbi alltöövõtja. Alltöövõtjale endale võib tekkida töövõtu sooritamise ajaks püsiv tegevuskoht, kui alltöövõtja tegevus ületab nõutud ajapiirangud või täidab muul moel püsiva tegevuskoha tekkimise eeldused. (Püsiv tegevuskoht tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel, 2011)

Riikidevahelised topeltnmaksustamise vältimise lepingud näevad ette välisriigi maksuameti õiguse maksustada tulumaksuga tulu, mida ettevõtte on teeninud välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu. Püsivat tegevuskohta tekitab (Püsiva tegevuskoha maksurisk ja sellega ..., 2017):

- majandustegevuse üks kindel füüsiline asukoht või objekt välisriigis. Selleks võib olla kontor, ettevõtte ainukese juhatuse liikme elukoht/töökoht, hotellituba, turuplats jne;
- juhtkonna asukoht;
- lepinguline esindaja, kui tal on õigus sõlmida ettevõtte nimel lepinguid.

Püsiva tegevuskoha tekkimine toob ettevõttele kaasa järgnevad maksukohustused välisriigis (Püsiva tegevuskoha maksurisk ja sellega ..., 2017):

- maksta tulumaksu püsiva tegevuskoha kasumilt;

- maksta palgamakse püsivas tegevuskohas töötavate töötajate palkadelt;
- maksta käibemaksu.

Seega tuleb enne ehitustöödega alustamist teha selgeks objekti ajaline kestus ja püsiva tegevuskoha asjaolud, kuhu riiki tasuda maksud, et vältida hilisemaid komplikatsioone.

1.3 Ettevõtte käibemaksukohustus

Käibemaks on lisandunud väärtuse maks ja selle tasub lõpptarbija. Käibemaksuga maksustatakse ettevõtluse käigus müüdavaid kaupu ja teenuseid, kolmandatest riikidest imporditud ja Euroopa Liidu riikidest soetatud kaupu. (Käibemaks)

Käibemaksu objektiks on (KMS § 1):

- käive, välja arvatud maksuvaba käive, mille tekkimise koht on Eesti;
- kauba import Eestisse, välja arvatud maksuvaba import;
- teenuse osutamine, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti, välja arvatud maksuvaba käive;
- käibemaksuseaduse § 16 lõikes 3 nimetatud kauba või teenuse käive, mille maksustatavale väärtusele on käibemaksukohustuslane lisanud käibemaksu;
- kauba ühendusesisene soetamine, välja arvatud kauba ühendusesisene maksuvaba soetamine.

Käibemaksustatavat äritegevust teostav välismaine ettevõtte on kohustatud registreerima end käibemaksukohustuslaste registrisse, kui ettevõttel on Soomes käibemaksustamisel arvestatav püsiv tegevuskoht. Lisaks sellele tuleb Soomes välismaisel ettevõttel teatud juhtudel registreeruda käibemaksukohuslaseks ka juhul, kui püsivat tegevuskohta ei teki. Registris tuleb end arvele võtta näiteks siis, kui välismaine ettevõtte müüb Soomes kaupa või teenuseid eraisikutele. Välismaine ettevõtte võib soovi korral registreerida ennast käibemaksukohuslaseks ka varem, vabatahtlikult. (Välismaine ettevõtte Soomes, 2011)

Kui äriühing on Soomes registreeritud käibemaksukohustuslaseks ja ka teenuse käibe tekkimise koht on Soomes, siis tuleb see käive maksustada Soome käibemaksumääraga ja deklareerida Soome käibedeklaratsioonil. Pöördmaksustamine kohalduks, kui teenuse osutajal puudub Soomes VAT registreering ja tema tegevus ei tooks kaasa kohustust end Soomes käibemaksukohustuslasena registreerida. (Marrandi, 2018)

Kuid siinkohal tuleb jälgida Soome siseriiklikku seadusandlust, sest Soome käibemaksuseadus § 8 c määratleb ehitusteenustele ja nendega seotud tööjõurendile pööratud käibemaksukohustuse.

Käibemaksuseaduse § 15 lg 1 järgi on Eestis käibemaksumäär 20% maksustatavast väärtusest. Teenuse käibe tekkimise koht on Eesti, kui teenust osutatakse Eestis registreeritud maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele või kui teenust osutatakse Eestis oleva asukoha või püsiva tegevuskoha kaudu isikule, kes ei ole üheski liikmesriigis maksukohustuslasena ega piiratud maksukohustuslasena registreeritud isik ega ettevõtlusega tegelev ühendusevälise riigi isik (KMS § 10 lg 1). Teenuse käibe tekkimise koht ei ole Eesti, kui osutatakse välisriigis asuva kinnisasjaga seotud teenust, sealhulgas ehitamine, hindamine ja hooldamine, ning kinnisasja võõrandamiseks, ehitamise ettevalmistamiseks ja korraldamiseks osutatav teenus ning majutusteenus (KMS § 10 lg 4). Teenus, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti, on käibemaksumäär null protsenti (KMS § 15 lg 4).

1.4 Ettevõtte tulumaks

Tulumaks on maks, millega maksustatakse maksumaksja tulu, millest on tehtud seadusega lubatud mahaarvamised (TuMS § 1 lg 1).

Tulumaksuseaduse § 2 lg 2 kohaselt on tulumaksu maksjad füüsilisest isikust tööandja, residendist juriidiline isik, Eestis püsivat tegevuskohta omav mitteresident, Eestis tööandjana tegutsev mitteresident.

Tulumaksuseaduse § 50 lg 1 kohaselt residendist äriühing, sealhulgas täis- ja usaldusühing, maksab tulumaksu dividendide või muude kasumieraldistena jaotatud kasumilt nende väljamaksmisel rahalises või mitterahalises vormis ning tulumaksuga ei maksustata fondiemissiooni korras jaotatud kasumit.

Ettevõtte tulumaksu eripäraks Eestis on see, et maksustatakse ainult jaotatud kasumit. Kui kasum investeeritakse uuesti ettevõttesse, on see maksuvaba. (Kurve)

Tulumaksuseaduse § 18 lg 2 kohaselt on dividend väljamakse, mida tehakse juriidilise isiku pädeva organi otsuse alusel puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist ning mille aluseks on dividendi saaja osalus juriidilises isikus (aktsiate või osade omamine, täis- või usaldusühingu osanikuks või tulundusühistu liikmeks olemine või muud osaluse vormid vastavalt äriühingu asukohamaa seadustele).

Vastavalt Tulumaksuseadusele § 4 lg 1 on dividendi maksustamise tavamäär 20/80 ja lg 5 kohaselt 14/86, kui tegu on regulaarselt makstavate dividendidega.

Dividendi ei maksustata tulumaksuga, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud (TuMS, § 18 lg 1).

Eesti ettevõtte kohustus tasuda ettevõtlusest saadud tulult tulumaksu sõltub sellest, kas ettevõttel tekib Soomes püsiv tegevuskoht või mitte. Osade tulude puhul on ettevõtte siiski kohustatud tasuma tulumaksu Soomele ka juhul, kui püsivat tegevuskohta ei teki. Sellisteks tuludeks on näiteks kinnisvara rentimisest ja müügist saadav tulu. (Välismaine ettevõtte Soomes, 2011)

Seega on ettevõttele väga oluline, kas tekib püsiv tegevuskoht või mitte, sest sellest sõltub, kui palju tuleb äritegevuse käigus maksta makse riigile.

1.5 Töötasu ja selle maksustamine

Töölepingu seaduse § 5 kohaselt on töötasu makstav tasu, mida maksab tööandja töötajale tehtud töö eest, milles mõlemad osapooled on kokku leppinud. Kokkulepitud töötasust arvestatakse maha töötaja maksukohustus ehk töötasust kinnipeetavad seaduses ettenähtud maksud ja maksed (TLS § 29 lg 3).

Tööandjal on kohustus pidada kinni ja tasuda Maksu- ja Tolliametile ka töötajate tulumaks.

Eestis maksustatakse tulumaksuga residendist füüsilise isiku poolt maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu, sealhulgas palgatulu (TuMS § 12 lg 1).

Tulumaksuseaduse § 4 lg 1 kohaselt on tulumaksu määr palgatulult 20%. Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 6000 eurot. Kui tulu on suurem kui 14 400 eurot, arvutatakse maksuvaba tulu summa järgmise valemi kohaselt: $6000 - 6000 / 10\,800 \times (\text{tulu summa} - 14\,400)$. Seejuures ei või maksuvaba tulu olla väiksem kui null ja suurem kui 6000. (TuMS § 23 lg 1,2)

Sotsiaalmaksuseaduse § 7 lg 1 kohaselt on sotsiaalmaksu määr 33% maksustatavalt summalt. Riikliku pensionikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 20% ja riikliku ravikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 13% (SMS §10 lg 2).

Kindlustatu töötuskindlustusmakse määr on 1,6% ja tööandja töötuskindlustusmakse määr on 0,8% töötuskindlustuse seaduse §-s 40 nimetatud summadelt (Töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2020–2023 § 2,3)

Kogumispensionide seaduse § 9 järgi on makse määr 2% töötaja tulust, kes on residendist füüsiline isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksma sotsiaalmaksu või kes enda eest maksab sotsiaalmaksu ning kes on kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset (KoPS § 1).

Kui aga Eesti ettevõtte soovib pakkuda oma ehitusteenust Soomes ning saata oma töötajaid sinna, siis peab ettevõtte otsustama, kas on tegu lähetatud töötajaga või töölähetuses viibiva töötajaga ning mis on töö tegemise koht. Tihtipeale pole tööandjatel selget arusaama nende kahe mõiste erinevusest, kuid need vajavad lahendamist päevaraha ja töötasu maksmise osas õigesti, tuleb valida kohaldatav õigus ja ka kollektiivleping ning sotsiaalkindlustussüsteem.

Eesti õiguses kasutatava mõistega „töölähetuses viibiv töötaja“ sarnaneb keeleliselt Euroopa Liidu õigusest tulenev mõiste „lähetatud töötaja“. Lähetatud töötaja mõiste on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuse osutamisega. Direktiivi mõistes loetakse lähetatud töötajaks sellist töötajat, kelle tööandja saadab ajutiselt teise EL liikmesriiki tööle, kas ettevõtte äritegevuse raames teenust osutama või renditöötajana tööjõudu vahendava ettevõtte poolt. (Lähetatud töötaja ja renditöötaja)

Eestis kehtiva töölepingu seaduse järgi viibib töötaja töölähetuses juhul, kui tööandja saadab ta tööülesandeid täitma kokku lepitud töötamise kohast erinevasse kohta, riigisiselt või välisriiki. Seega on töölähetuses viibiva töötaja ja lähetatud töötaja eristamisel oluline, milline on töölepingus kokku lepitud töötamise asukoht. (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015, lk 5)

Lähetatud töötajat eristab töölähetuses viibivast töötajast eelkõige asjaolu, et lähetatud töötajal on alati konkreetne vastuvõtja ehk teenusesaaja, kontserni kuuluv ema- või tütarettevõtte või renditöö puhul kasutajaettevõtte. Seega on lähetatud töötajal vastuvõtvas riigis olemas tema tööd või töökeskkonda korraldav ettevõtte. Eesti mõistes töölähetusse minnes, näiteks messil osalemiseks, ei ole töötajat sihtkohariigis keegi vastu võtnud. (Lähetatud töötaja ja renditöötaja)

Lähetatud töötajat on hea eristada töölähetuses viibivast töötajast, kui on täidetud järgnevad tingimused (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015, lk 7):

- töö tegemise kohaks on muu EL liikmesriigi territoorium kui see, kus töötaja tavaliselt töötab;
- töötamine on ajutise iseloomuga, mis tähendab, et töötaja ei koli teise riiki püsivalt elama ja töötama;
- töötajal on teises riigis konkreetne vastuvõtja ehk teenusesaaja, kontserni kuuluv ema- või tütarettevõtte või renditöö puhul kasutajaettevõtte.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuse osutamisega kohustub tööandja lähetatud töötajale tagama teatud töötingimused, mida kohaldatakse ka sihtriigi töötajatele ehk nendele, kes teevad tööd oma koduriigis (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015, lk 11).

Töötingimused, mida peab lähetatud töötajale direktiivi kohaselt tagama (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015):

- maksimaalne tööaeg ja minimaalne puhkeaeg;
- tasulise põhipuhkuse minimaalne pikkus;
- töötasu miinimummäärad, kaasa arvatud ületunnitasud;
- töötajate vahendamise tingimused, eelkõige ajutist tööjõudu vahendavate ettevõtjate poolt vahendatavate töötajate puhul;
- töötervishoid, -ohutus ja -hügieen;
- rasedate või hiljuti sünnitanud naiste ning laste ja noorukite töötingimuste suhtes kohaldatavad kaitsemeetmed;
- meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning muud mittediskrimineerivad sätted.

Kui lähetatud töötaja koduriigis kehtivad töötingimused on töötaja jaoks soodsamad, kohaldatakse koduriigi tingimusi. Üks tähtis töötingimus, mis tuleb direktiivi järgi vastuvõtvas riigis lähetatud töötajale tagada, on kohalik töötasu alammäär. Samuti tuleb lähetatud töötajale hüvitada ületunnitöö tingimustel, mis kehtivad vastuvõtvas riigis. (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015, lk 12)

Soome lähetamise korral tuleb töötajale maksta konkreetse sektori kollektiivlepingus ette nähtud töötasu alammäära. Soome puhul tuleb silmas pidada, et üldist miinimumtasu kehtestatud ei ole ning lähtuma peab just vastava sektori kollektiivlepingust. (Miidla-Vanatalu, Naaber-Kalm & Kaljula, 2015, lk 12)

TLS § 21 kohaselt võib tööandja lähetada töötaja tööülesannete täitmiseks väljapoole töölepinguga ettenähtud töö tegemise kohta. Töötajat ei või töölähetusse saata kauemaks kui 30 järjestikuseks kalendripäevaks, kui tööandja ja töötaja ei ole kokku leppinud pikemat tähtaega.

Kui töötaja töötab tavapäraselt Eestis, mistõttu on töölepingus töö tegemise kohana märgitud Eesti, siis töötajale kohaldub Eesti õigus. Kui töötaja tööandja lepingupartner on Soome ettevõtte, kellele osutatakse vahepeal teenust ehk saadab aeg-ajalt oma töötajad Soome ettevõtte juurde tööd tegema, siis Soomes töötades on töötaja välislähetuses. Seega tuleb töötajale maksta Soomes viibimise ajal välislähetuse päevaraha. Lisaks sellele on töötaja ka lähetatud töötaja, kuna ta on saadetud ajutiselt

tööandja poolt Soome ettevõttele teenust osutama, mis tähendab, et töötajale tuleb tagada ka Soome töötingimused. (Töölähetus)

Kui töötaja töötab tavapäraselt Soomes ja töö tegemise kohana on märgitud Soome ning töötajale kohaldub ka Soome õigus, siis sellisel juhul ei ole tegu Eestist lähetatud töötajaga ning talle ei maksta ka välislähetuse päevaraha (Töölähetus).

Töötajale, kes töötab mitmes riigis, kuid on tööle võetud Eestis, kuulub tõenäoliselt kohaldamisele Eesti õigus. Ehk kui töötaja „baasiks“ on Soome, kust käiakse Norra ja Rootsi objektidel, sellisel juhul on töösuhte kohaldatav õigus Soomel ja siis ei ole tegu Eestist lähetatud töötajaga ning talle ei maksta ka Eesti lähetuse päevaraha. Kui objektidele saatmise alguspunkt on aga Eesti, saab ka töö tegemise tavaline asukoht olla Eesti, mis omakorda tähendab, et töötaja on direktiivi tingimustele vastates lähetatud töötaja ning lisaks on tal lähetuse puhul õigus välislähetuse päevarahale. (Töölähetus)

Renditöö puhul on tegemist kolmepoolse töösuhtega. Kui klassikalises töösuhtes osaleb kaks poolt – töötaja ja tööandja – siis renditöö puhul osaleb töösuhtes ka kolmanda poolena kasutajaettevõtja. Renditöösuhte puhul sõlmib tööandja ehk rendiagentuur renditöötajaga töölepingu, mille alusel lähetab ta renditöötaja ajutiselt tööd tegema kolmanda isiku ehk kasutajaettevõtja juurde viimase juhtimisel ja järelevalve all. (Lähetatud töötaja ja renditöötaja)

Kui töötaja täidab oma tööülesandeid välisriigis, siis muutub maksustamise kontekst rahvusvaheliseks ning ainult siseriiklikku õigust kohaldada enam ei saa. Palgatulu teenimisel teises riigis on vastav riik huvitatud seal saadava tulu maksustamisest tulumaksuga. Kehtib põhimõte, et tulu teenimiseks majanduslikke võimalusi pakkuval riigil on ka eelisõigus seda tulu maksustada, olenemata sellest, millises riigis selle tulu kasusaav omanik elab. (Rämmi, 2011)

Kui Eesti residendist töötaja töötasu on välisriigis tulumaksuga maksustatav, ei ole Eesti tööandja välisriigi maksuhalduri kinnitatud tõendi olemasolul kohustatud Eesti residendist töötajatele välismaal tehtud töö eest tehtud väljamaksetelt Eestis deklareerima ega kinni pidama tulumaksu. (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018).

Sama kehtib ka juhul, kui Eesti tööandjal on välisriigis püsiv tegevuskoht ning töötajatele tehakse väljamakse välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel. Siis ei ole kohustust väljamaksetelt Eestis tulumaksu kinni pidada (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018).

Soomes on välismaine ettevõtte alati kohustatud esitama maksudeklaratsiooni selliste palkade kohta, mida on makstud Soomes maksukohustuslasest töötajale. Kui välismaisel ettevõttel tekib Soomes püsiv tegevuskoht või kui ettevõtte on vabatahtlikult registreerinud end Soome tööandjate registris, on ettevõttel samad tööandja kohustused kui Soome ettevõttel. (Välismaine ettevõtte Soomes, 2011)

Eesti ettevõttel tuleb sõlmida Soome kindlustusettevõtetega kohustuslikud pensioni- ja õnnetusjuhtumikindlustused ning taotleda endale Soome maksuametist Soome registrikood (ytunnus) ning e-teenuste juurdepääsud vajalike palgamaksete deklareerimiseks (Haimi, 2019).

Kui ettevõtte on kantud tööandjaregistrisse, on ettevõtte kohustatud arvestama töötajate töötasudest maha ettemaksuna tasutava tulumaksu ja tuluallikamaksud ning tasuma selle maksuametile. Ettemaksuna tasutav tulumaks või tuluallikamaks arvestatakse maha iga töötaja maksukaardi järgi. Soomes kuni kuus kuud asuv välisriigi töötaja saab maksuametist tuluallikamaksu kaardi või piiratud maksukohustuslase maksukaardi. Kui töötaja viibib Soomes kauem kui kuus kuud, saab ta üldise maksukohustuslase maksukaardi. (Välisriigi renditöötajad ja nende maksustamine Soomes, 2018)

Välisriigi tööandja, kellel on Soomes püsiv tegevuskoht, on kohustatud makstavatelt töötasudelt kinni pidama tuluallikamaksu või tulumaksu ja sellisel juhul ei esitata deklaratsiooni renditöötaja Soomes töötamise kohta (Välisriigi renditöötajad ja nende maksustamine Soomes, 2018).

Lisaks tulumaksule maksustatakse palgatulu sotsiaalmaksuga. Tuleb meeles pidada, et sotsiaalmaksu reeglid erinevad mõnevõrra tulumaksust. Tulumaksuga topeltmaksustamise vältimise lepingud ei puuduta sotsiaalmaksu. (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018)

Kui töötaja alaline töökoht on Eestis, siis on töötajal kehtiv sotsiaalkindlustus Eestis, mis tähendab, et töötaja teise liikmesriiki lähetuse korral kohaldatakse jätkuvalt Eesti seadusandlust. Tööandja peab maksma töötajale makstud töötasult sotsiaalmaksu Eesti seaduste alusel ning ajutises töökohariigis sotsiaalkindlustusmaksleid maksma ei pea. (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018)

Selle jaoks tuleb taotleda Sotsiaalkindlustusametis töötaja jaoks vormi A1, mis kinnitab, et töötaja jääb lähetuse ajaks kindlustatuks Eestis ning et riigis, kuhu ta on lähetatud, sotsiaalkindlustusmaksleid ei maksta. (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018)

Tulenevalt riigisisest tööõigusest ja Euroopa Liidu sotsiaalkindlustuse koordineerimisreeglistikust lähetusele kehtestatud erinevatest tingimustest ei garanteeri alati A1 väljastamine, et täidetud oleks ka riigisisese tööõiguse lähetuse põhimõtted, mis on aluseks maksuvaba päevaraha maksmisele.

Renditöötaja puhul on tõenäoline, et tööõiguse mõttes lähetust ei toimu, kuigi A1 võib töötajale olla väljastatud. (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018)

Seega, sõltumata asjaolust, kas A1 on väljastatud, tuleb igal konkreetsel juhul lähetuse korra rakendamiseks eraldi hinnata, kas tegemist on Eesti tööõiguse mõistes lähetusega või mitte (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018).

Olenevalt konkreetsest olukorrast võib juhtuda, et Eesti tööandja, kes saadab oma töötaja välisriiki tööle, peab maksma palgalt Eestis nii tulu- kui ka sotsiaalmaksu või ainult tulumaksu või ainult sotsiaalmaksu või mõlemad maksud välisriiki (Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti ..., 2018).

Kokkuvõtvalt võib öelda, et tulumaksustamise püsiva tegevuskohaga on seotud alljärgnevad tööandjakohustused (Välismaise ettevõtte tööandjakohustused, 2011):

- ettevõtte peab registreerima end maksuameti tööandjate registris;
- ettevõtte peab esitama asutamisteatise;
- ettevõtte on kohustatud kinni pidama tulumaksu töötajatele makstavatelt palkadelt ning tasuma selle Soome maksuametile;
- kinnipeetav tulumaks tasutakse töötaja poolt esitatud maksukaardi või tuluallikamaksukaardi kohaselt. Kinnipeetav tulumaks arvestatakse rahalise palga ja loonuspalka (materiaalsete soodustuste) kogusummalt;
- palga põhjal peab ettevõtte tasuma tööandja sotsiaalkindlustusmaksed juhul, kui töötajal ei ole A1 vormi;
- ettevõttel on kohustus esitada perioodilisi tuludeklaratsioone ning aastadeklaratsioon töötajatele makstud palkade osas.

Uue korra kohaselt on välisriigi tööandjal töötajaid Soome saates kohustus eelnevalt sellest Soome tööinspeksiooni teavitada. Teavitamine on kohustuslik, kui töölähetus toimub (Töötajate lähetamine Soome, 2017):

- tööandja ja Soome tellija vahelise lepingu täitmiseks (näiteks teenuse allhange, toote paigaldus vms);
- töötaja suundub grupi teise ettevõttesse (näiteks ematöötaja saadab koolitaja tütar-ettevõttesse);
- tegu on tööjõurendiga.

Lähetaval ettevõttel on kohustus edastada andmed lähetuse kohta. Ehitusalal tuleb andmed edastada alati, sõltumata sellest mitu töötajat lähetatakse ja kui kaua töö kestab. Ehitusalal tuleb andmed lisaks töökaitseametnikule edastada ka tellijale ja peatöövõtjale. (Töötajate lähetamine Soome, 2017)

Andmed peavad sisaldama mh ettevõtte identifitseerimis- ja kontaktandmeid ja teavet vastutava isiku kohta. Samuti tuleb esitada ka tellija, peatöövõtja ja ehitaja kontaktandmed. Lähetatavate töötajate kohta tuleb esitada töötajate arv, lähetuse alguskuupäev ja prognoositav kestus, töökoht ning mis alal töötajad tööle asuvad. Lisaks sellele tuleb esitada lähetava ettevõtte esindaja identifitseerimis- ja kontaktandmed. Juhul, kui esitatavad andmed oluliselt muutuvad, tuleb sellest kohe vastavaid instantse informeerida. (Töötajate lähetamine Soome, 2017)

Teavitama ei pea, kui töölähetus on tööandja grupi sisene ning töötajat lähetatakse maksimaalselt viieks päevaks. Kui aga tegemist on ehitusettevõttega, siis see erand ei rakendu. (Enne töötaja lähetamist Soome tuleb ära teha korralik eeltöö, 2017)

Oluline on, et enne kui sõlmida leping objektile ehitusteenuse osutamiseks, teha selgeks, milliseks kujunevad tööjõukuludega seonduvad maksed ja mis riiki need tasutakse.

2 EHITUSETTEVÕTETE MAKSUSTAMISE ALUSED SOOMES

Äritegevusega alustades tekib ettevõttel palju erinevaid kohustusi, nende seas ettevõtte registreerimine ja maksude maksmine. Ettevõttel tekib kohustus end registreerida maksuametis käibemaksukohuslaste registris, töandjate registris ja/või ettemaksuregistris. (Tegevuse alustamine Soomes, 2019) Järgnevates alapeatükkides käsitletakse täpsemalt nii registreerimis- kui ka maksukohustusi Soomes.

2.1 Maksustamise põhimõtted ja maksude liigid, eripärad

Ettevõtte tuleb registreerida töandjaregistris, kui seal töötab kalendriaasta jooksul alaliselt vähemalt kaks töötajat või ajutiselt on samaaegselt teenistuses vähemalt kuus töötajat. Kui palka makstakse ajutiselt või ainult ühele töötajale, ei ole vaja ettevõtet töandjaregistris registreerida. (Ettevõtjaks Soome, 2011) Töandjaregistrit haldab Soomes maksuamet.

Soomes on kasutusel erinevad ettevõtlusvormid, peamisteks on (Yritysmuodot, 2021):

- FIE;
- aktsiaselts (soome keeles osakeyhtiö on funktsionaalsuse ja struktuuri poolest sarnane Eesti aktsiaseltsiga ja osaühinguga);
- avalik aktsiaselts (börssiettevõtte, mille aktsiatega saab avalikult kaubelda);
- täisühing;
- usaldusühing;
- välismaa äriühingu filiaal;
- välismaa äriühing (välismaa äriühingut ei pea Soomes asutama, vajalik on registreerimine).

Soome osakeyhtiö (oy), mille eestikeelne tõlge on aktsiaselts, on funktsionaalsuse ja struktuuri poolest sarnane Eesti aktsiaseltsi ja osaühinguga. Soome seadusandlus ei tunne Eesti osaühinguga sarnast ettevõtluse vormi. (Äritegevuse alustamise vormid Soomes, 2015)

Ettevõtja, kes tegeleb äritegevusega, registreeritakse maksuameti ettemaksuregistris. Ettemaksuregistrisse registreerutakse asutamisteatega, millesse märgitakse ka hinnang ettevõtte esimese majandusaasta käibe ja maksustatava tulu kohta. Ettevõtja hinnangule tuginedes määrab maksuamet ettevõtjale ettemakstava maksusumma ja saadab ettevõttele maksuteate ning ettemaksu ülekandevormid. Kui lõplik tulemus erineb prognoositust, võib ettevõtja taotleda kas ettemaksu muutmist või ettemaksu täielikku kaotamist. Kui majandusaasta tulemus näitab, et ettemaksu on makstud liiga vähe, võib teha täiendava lisamakse. Ettemaksu ja selle lisamaket võetakse arvesse

majandusaasta lõplikus maksustamises. Maksuamet võib kustutada ettevõtte ettemaksuregistrist, kui ettevõtte ei täida oma kohustusi seoses maksude tasumise, raamatupidamise või muude maksustamist puudutavate küsimustega. (Ettevõtjaks Soome, 2011)

2010. aasta alguses võeti kasutusele maksukonto. Kõik omaalgatuslikud maksud, v.a võõrandamismaks, deklareeritakse perioodi maksudeklaratsiooniga. Omaalgatuslikud maksud on näiteks käibemaks, tulumaks ja tööandja sotsiaalmaks. Perioodi maksudeklaratsioon esitatakse ja omaalgatuslikud maksud tasutakse tavaliselt kord kuus. Väikeettevõtte võib siiski valida harvemana esitatava teavitamis- ja maksegraafiku, kui ettevõtte on maksud alati korrektselt deklareerinud ja tasunud. Kui ettevõtte käive on kuni 50 000 eurot kalendriaastas, võib käibemaksu, tulumaksu, tööandja sotsiaalmaksu ja tuluallikamaksu deklareerida ning tasuda kord kvartalis. (Ettevõtjaks Soome, 2011)

Soome tavalisemad riiklikud maksud on tulumaks, käibemaks, kinnisvaramaks, tollimaks, aktsiis, keskkonnamaks, kapitalitulumaks ja pärandimaks (Määritelmä ja verotyypit).

Tööjõukuludega seonduvad maksud nagu tulumaks ja ravikindlustusmakse makstakse riigile ja muud kohustuslikud maksud nagu tööpensionikindlustusmakse, töötuskindlustusmakse, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmakse ning rühmaelukindlustusmakse makstakse otse kindlustusseltsile (Palkat ja työnantajasuoritukset, 2020).

Järgnevates alapeatükkides keskendutakse peamistele maksudele, millega Soome ehitusettevõtte kokku puutub. Nendeks on teises alapeatükis ettevõtte käibemaks, kolmandas ettevõtte tulumaks ja neljandas tööjõult makstavad maksud, mille alla kuuluvad tulumaks, ravikindlustusmakse, tööpensionikindlustusmakse, töötuskindlustusmakse, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmakse ning rühmaelukindlustusmakse.

2.2 Ettevõtte käibemaksukohustus

Käibemaks on tarbimismaks, mida võetakse Soomes peaaegu kõikidelt kaupadelt ja teenustelt. Ettevõtjad, kes müüvad kaupu ja teenuseid Soomes, on kohustatud maksma käibemaksu. Kui kaupade ja teenuste müügist saadav tulu on väiksem kui 15 000 eurot aastas (Indirect taxes - Value Added Tax), ei ole vaja sellelt käibemaksu maksta. Ettevõtte liik ei mõjuta käibemaksu suurust. Erinevatel toodetel on siiski erineva suurusega käibemaks. (Ettevõtja kohustused, 2019)

Soomes makstakse riigile käibemaksu vastavalt käibemaksuseadusele § 1:

- kaupade ja teenuste müük Soomes;

- kauba import Soome;
- § 26a nimetatud kaupade ühendusesisene soetamine Soomes;
- § 72i nimetatud kaupade ladustamine Soomes.

Käibemaksuseaduse § 84 kohaselt on Soomes käibemaksu üldine määr 24%.

Soome käibemaksuseadus § 8 c määratleb ehitusteenustele ja nendega seotud tööjõurendile pööratud käibemaksukohustuse. Siseriikliku pöördmaksustamist kohaldatakse ehitusalal, kui on täidetud alljärgnevad tingimused (Arvonlisäverolaki § 8 c):

- teenus on ehitusteenus või tööjõu rentimine ehitusteenuse jaoks;
- ostja on ettevõtja, kes oma tegevuse käigus muul viisil kui ajutiselt müüb ehitusteenuseid või rendib tööjõudu ehitusteenuse jaoks.

Käibemaksu põhimõtte Soomes on ikka sama mis Eestis ja seda reguleerib vastava riigi käibemaksuseadus. Kuigi Euroopa Liidus on põhimõtted ühtlustatud, annab nõukogu direktiiv 2006/112/EÜ teatud otsustusõigused liikmesriikidele. Näiteks erilist tähelepanu tuleks pöörata kohaldatavatele käibemaksumääradele ja teatud eriregulatsioonide rakendamisele.

2.3 Ettevõtte tulumaks

Vastavalt Soome tulumaksuseaduse § 9 lõige 1 kohaselt on tulumaksukohuslane iga residendist äriühing.

Ettevõtte tasub tulumaksu aastaselt maksustatavalt kasumilt. Maksu kogumine toimub ettemaksu süsteemi kaudu, mille alusel ettevõtte tasub jooksva aastal tulumaksu sama aasta prognoositava tulu pealt. Finantsaasta lõppemisel, kui maksustatav tulu on lõplikult selgunud, tehakse tasaarveldus ning kui tegelik tulu on osutunud suuremaks prognoositavast, tuleb teha täiendav makse, või juhul, kui maksustatav tulu osutus prognoositavast väiksemaks ja tulumaksu on makstud liiga palju, tagastatakse ettevõttele enammakstud osa. (Ettevõtte tulumaks Soomes)

Ettevõtte tulumaksu arvutamise aluseks on maksustatav tulu, mille leidmiseks peab ettevõtte arvesse võtma kõik rakenduvad kulud ja vähendused, et vältida liigset maksude tasumist, kahjustades sellega oma rahavoogu. Teisest küljest peab ettevõtte kindlustama, et ettevõtluses kajastatavad kulud on kõik ettevõtlusega seotud ning raamatupidamisest välja jätma kõik isiklikud või mittekohtlikud kulud, kuna hilisemad maksustatava tulu ja tulumaksu kohustuse muudatused ning parandused võivad osutuda väga kulukaks ning tuua kaasa täiendavaid maksukohustusi. (Ettevõtte tulumaks Soomes)

Tulumaksuga maksustatakse ettevõtte tegevusest saadud kasum. Arvestusperioodiks alates 01.01.2019 on alati kalendriaasta, olenemata ettevõtte majandusaasta perioodist ning tulumaksu määr on 20%. Tulumaks tuleb maksuametile tasuda majandusaasta aruande esitamise lõpptähtajaks, milleks on 30.04. (Ettevõtte tulumaks)

Kui ettevõtte majandusaasta maksustatav tulu on suurem kui 50 000 eurot, lisandub ringhäälingumaks, mis tuleb tasuda majandusaasta aruande esitamise lõpptähtajaks. Ringhäälingumaksu suurus on 140 eurot + 0,35% maksualuse tulu osalt, mis ületab 50 000 eurot. Ringhäälingumaksu maksimaalne piirmäär on 3000 eurot. (Ettevõtte tulumaks)

Dividende võib jagada, kui aktsiaseltsile on eelmistest aruandeperioodidest kogunenud kasumit. Jaotamiseks kõlblikke varasid arvutatakse raamatupidamise aastaaruande raames. Kõige levinum arvutamise valem on järgmine: aktsiakapital + eelmiste eelarveaastate kasum/kahjum + võimalikud muud fondid – aruandeaasta jooksul jagatud dividendid. (Dividendi tulumaksuga maksustamine Soomes)

Dividendide jagamise otsustab aktsionäride üldkoosolek. Üldkoosolek on siiski seotud äriühingu juhatuse kasumi jaotamise ettepanekuga. Üldkoosolek võib otsustada, kas dividende jaotatakse vähem või rohkem kui juhatuse tehtud ettepanek, kuid dividendi suurendamine on võimalik vaid piiratud ulatuses. (Dividendi tulumaksuga maksustamine Soomes)

Dividende maksustatakse üksikisiku tulumaksuarvestuses erinevalt, olenedes sellest, kas dividendid saadakse ettevõttelt, kelle aktsiad on börsil noteeritud või mitte. (Dividendi tulumaksuga maksustamine Soomes)

Dividendide maksustamisel on kaks peamist põhimõtet (Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä, 2020):

1. Kui dividende jaotatakse vähem kui 8% aktsia matemaatilisest väärtusest¹, siis maksustatakse 25% dividendidest ja ülejäänud osa ei maksustata. Samas on tingimus, et kui saadud dividend ületab 150 000 eurot inimese kohta aastas, siis ületav osa maksustatakse 85% ulatuses.
2. Kui dividende makstakse rohkem kui 8% matemaatilisest väärtusest, siis esmalt maksustatakse ülaltoodud viisil kuni 8% aktsia matemaatilisest väärtusest. Mis ületab 8% dividendi

¹ Aktsia matemaatiline väärtus arvutatakse jagades äriühingu netovara aktsiate arvuga. (go.accounter)

matemaatilisest väärtusest, maksustatakse 75% ulatuses kui isiku palgatulu. See summa lisatakse aktsionäri muudele tuludele, mida maksustatakse isikule kohaldatava tulumaksu määraga.

Dividende maksnud ettevõtte on kohustus tasuda kuni 150 000 euro pealt tulumaksu 7,5% ja seda ületavalt osalt 28% (Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä, 2020).

Kui isik saab kapitalitulu vähem kui 30 000 eurot (sh dividendid, üüritulu, kapitali kasvutulu), siis maksustatakse see 30%-ga, ületav osa 34% tulumaksu määraga (Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä, 2020).

Üldiselt ettevõtte, kel on börsil aktsiad noteerimata, on alati mõttekas saada vähemalt niinimetatud lahjendatud dividend. See kujutab endast madalamat maksustatavat dividendi, kuni 8% aktsiate matemaatilisest väärtusest (2020). 25% sellistest dividendidest maksustatakse kapitalikasumina. Ülejäänud summa on niinimetatud maksuvaba dividend, mis on juba eelnevalt ettevõtte tulumaksuga maksustatud. (Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä, 2020)

Soome ettevõtte tulumaksustamise ja dividendide maksustamise süsteem on väga erinev Eesti ettevõttele kohalduvast ning sealt ka tuleneb erinevus kahe riigi maksukoormusest ettevõttele.

2.4 Töötasu ja selle maksustamine

Kui ettevõtte hakkab regulaarselt palka maksuma, tuleb ettevõtte registreerida tööandjaregistris, kasutades selleks asutamisteate vormi või muutusest teatamise vormi, kui ettevõtte on juba y-tunnus. Kui ettevõtte on kantud registrisse, saadab maksuamet ettevõtjale maksukonto juhised tulumaksu ja sotsiaalmaksude tasumise ning deklareerimise kohta. (Ettevõtjaks Soome, 2011, lk 39)

Soomes on kasutusel andmebaas, tuluregister, kuhu tööandjad teatavad töötajatele makstud palkadest. Teade tuleb esitada hiljemalt viis päeva peale palga maksmist. Andmed tuleb saata tuluregistrile elektrooniliselt (Ettevõtja kohustused, 2019):

- otse palgasüsteemi kaudu, kui sellesse on sisse ehitatud tehniline tuluregistri liides, või
- tuluregistri asjaajamisteenuse kaudu.

Töötaja palgast peetakse kinni tulumaks, tööpensionikindlustusmakse ja töötuskindlustusmakse (Palkkalaskuri).

Tööandja maksudeks on ravikindlustusmakse, tööpensionikindlustusmakse, töötuskindlustusmakse, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmakse ning rühmaelukindlustusmakse (Sosiaalivakuutusmaksut, 2019).

Tulumaksuseaduse kohaselt tasutakse tulumaksu kogu aasta jooksul peaaegu kõikidest maksustatavatest tuludest ning tasutakse tulumaksu ettemaksuna. Palgast peetakse kinni tulumaks, mis sisaldab tulumaksu riigile, munitsipaalmakse, kirikumakse (juhul kui töötaja on kiriku koguduseliige). (Palga maksmisega seotud maksud)

Soomes on progressiivne maksustamine. Tulumaksumäär arvutatakse igal aastal igale töötajale eraldi maksuametilt saadud tulumaksukaardi alusel. (Ettevõtja kohustused, 2019)

Tulumaks arvestatakse ja peetakse kinni töötegija tulumaksukaardil oleva põhi- ja lisaprotsendi järgi või tulumaksukaardile märgitud muu mahaarvestusprotsendi järgi, mis on suunatud asjaomase tulule. Sellisel juhul peab tööandja kinni pidama töötaja poolt valitud variandi. Juhul kui tulumaksukaardil ei ole märgitud A ega B varianti, peab tööandja kasutama antud tulude piire (variant A) ja peab panema risti seda valikut näitavasse lahtrisse. Kui töötaja ei esita tööandjale tulumaksukaarti, siis peetakse tulumaks kinni 60%. (Palga maksmisega seotud maksud)

Töötuskindlustusmakset peetakse kinni iga 17-64-aastase töötaja palgast, kui tema aastapalk ületab 1300 eurot. Töötuskindlustusmakse määr oli 2019. aastal 1,50% ja makstakse otse Tööhõive fondi. Tööandjapoolne töötuskindlustusmakse on 0,50%, kui ettevõtte maksab töötasusid kuni 2 086 500 eurot, ja 2,05%, kui töötasusid makstakse 2 086 500 eurot, ja 0,50%, kui tegu on kaasomaniku maksega. (Sosiaalivakuutusmaksut, 2019)

Tööpensionikindlustusmakse peetakse kinni kõikide 17-68-aastaste töötajate palgast. Alla 17-aastaseid ja üle 68-aastaseid töötajaid ei kindlustata. 53-62-aastastel töötajatel on maksuprotsent kõrgem (Tabel 1). Tööandja tasub töötaja tööpensionikindlustusmakse otse valitud pensionikindlustusseltsile. (Sosiaalivakuutusmaksut, 2019)

Tabel 1. Tööpensionikindlustusmaksete määrad (Sosiaalivakuutusmaksut, 2019)

Tööpensionikindlustusmakse vanusegrupid	Töötaja maksemäär %	Tööandja maksemäär %
17-52-aastased	6,75	18,45
53-62-aastased	8,25	16,95
63-67-aastased	6,75	18,45

Ravikindlustusmakse maksab tööandja 16-67-aastase töötaja eest, kui töötaja on kindlustatud Soome ravikindlustuse seaduse alusel, määras 0,77%. Lisaks tööandja panusele peab ka töötaja ise tasuma

ravikindlustust, see sisaldub juba tulumaksuprotsendi sees, seega ei pea seda eraldi palgast kinni pidama. (Sotsiaalivakuutusmaksut, 2019)

Tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmaks ja rühmaelukindlustusmaks tasumine on kohustuslik kõigile tööandjatele, kui makstakse kalendriaastas töötasusid kokku rohkem kui 1300 eurot. Tööõnnetusjuhtumi kindlustusmaksu suurus on erinev tegevusala ja ettevõtte lõikes. (Sotsiaalivakuutusmaksut, 2019) Tööõnnetusjuhtumi ja rühmaelukindlustuse maksemäär on üldjuhul ehitussektoris kokku kuskil 5% (Työtapaturmavakuutus).

Ehitus- ja paigaldustegevus nõuab Soomes kindlustusi, mis on spetsiaalselt ette nähtud tööstuse jaoks. Peatöövõtja kohustuste hulka kuulub tavaliselt kogu ehitus- või paigaldusprojekti kindlustamine. Soomes on loodud tellija vastutuse seadus, mille üks punktidest on nõue kontrollida ehitusvaldkonnas alltöövõtjate kohustusliku õnnetusjuhtumikindlustuse olemasolu. Seaduse abil püütakse tõkestada varimajandust ning soodustada ettevõtete võrdset konkurentsi ja nõuetekohaste töötingimuste tagamist. Seadust ei rakendata, kui töötajate töö kestab kokku kuni 10 tööpäeva, allhankelepingu väärtus ilma käibemaksuta on alla 9000 euro, ning selgituskohustust ei või vältida sellega, et töö või lepingu kestus jagatakse lühikesteks ajavahemikeks. Samuti nõutakse alltöövõtjalt vabatahtliku vastutuskindlustuse tunnistust. Ehkki tellija vastutuse seadus ei nõua vastutuskindlustust, siis tavaliselt alati nõuab tellija vastutuskindlustuse sertifikaati enne ehitusobjektile minemist. (Toimittaja, näin hoidat tilaajavastuuvloitteesi, 2020)

Ehitussektoris makstakse palkasid vastavalt kollektiivlepingu tingimustele, jaotades töötajad palgasüsteemis kuude rühma vastavalt oskustele ja kogemustele (Tabel 2).

Tabel 2. Palgarühmad ehitussektoris (Rakennusalan työehtesopimus 2018-2020, lk 8)

Rühma number	Palgarühm	Tunnipalk €/h
I	Algaja töötaja	10,73
II	Väikese kogemusega töötaja	12,08
III	Algaja ehitaja	13,24
IV	Elukutseline ehitaja	14,58
V	Kogenud ehitaja	15,86
VI	Eriti kogenud ehitaja	16,97

Kollektiivlepingu kohaselt makstakse lisaks tunnipalgale ka kohustuslikku tööaja lühendamise ja kirikliku püha hüvitist, milleks on 7,7% töötamise ajal makstud või makstavast töötasust, sealhulgas hüvitis ületunnitöö ja hädaolukorra töö eest (Rakennusalan työehtesopimus 2018-2020, lk 16).

Kollektiivlepingu kohaselt makstakse puhkusraha 18,5% puhkuseaasta jooksul makstud või makstavast palgast, sealhulgas ületunnitöö, haigus- ja õnnetusjuhtumi ja muude erakorraliste hüvitiste eest (Rakennusalan työehtesopimus 2018-2020, lk 68).

Puhkuseaasta aeg ja pikkus vastavalt puhkuseseaduse § 4 lg 1 on 1.04 – 31.03.

Töötasu ja selle maksustamine Soomes on võrdlemisi erinev Eestist. Töötaja palgast kinnipeetavad maksud on küll samad, kuid määrad on erinevad. Töötaja palgad on määratud vastavalt kollektiivlepingule. Tööandjale kohalduvad mitmed kindlustusmaksud ning eripäraks on see, et kõik erinevad kindlustused on eraldi välja toodud ja makstakse otse kindlustusseltsile. Töötuskindlustusmaks, tööpensionikindlustusmaks ja ravikindlustusmaks ning samuti kindlustuse maksumäärad ja kollektiivlepingu järgsed palgad muutuvad Soomes igal aastal.

3 MAKSUKOORMUSE UURING E HITUSETTEVÖTETE NÄITEL

Käesolevas peatükis toob töö autor välja empiirilise uuringu metoodika ja Soome ehitusettevõtte Rattego Oy tutvustuse, tema kogu maksukoormuse ning võrdleb seda kahe Eesti fiktsioonettevõttega. Uuringu tulemusel selgub Soomes tegutseva ehitusettevõtte näitel kogu maksukoormus Eestis ja Soomes ning saab hinnata ja anda soovitusi ehitusettevõtetele maksukoormuse optimeerimiseks.

3.1 Empiirilise uuringu metoodika

Uuringu teema on Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormusest Soomes ja Eestis. Uurimisvajadus tuleneb sellest, et Soome ja Eesti on naaberriigid, kes on tihedalt seotud majanduses ja ettevõtluses. Paljud eestlased rändavad Soome, kas siis tööle või rajavad oma ehitusettevõtte sinna, ja paljud Eesti ehitusettevõtted saadavad oma töötajaid Soome tööle. Põhjuseid on mitmeid, kuid üks neist on see, et Eesti turg jääb kitsaks, ning see on tekitanud olukorra, kus soovitakse minna oma teenust pakkuma Soome.

Helsingi on nii mõnegi Eesti ettevõtte jaoks loomulik turg oma läheduse ja kultuurilise sarnasuse poolest ja Eesti ettevõtjad on muutunud Soomes enesekindlamaks (Majandus24, 2019).

Uuringu aktuaalsus seisneb selles, et kui siseneda Soome turule, tekib ettevõtjal küsimus, kumb oleks maksukoormuse poolest kasumlikum, kas minna Soome Eesti ettevõttega või luua Soomes ettevõtte. Teema on aktuaalne ja eriti just ehitusvaldkonnas, kuid pole ühtegi teadaolevat kokkuvõtlikku eestikeelset uurimust, kus oleks välja toodud Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormus nii Eestis kui Soomes.

2019. aastal tellitud Soome maksuameti uuringu põhjal on Soomes tegutseva Eesti taustaga ettevõtte kõige populaarsem valdkond ehitus, mis on üle 43% kogu Soomes tegutsevatest Eesti taustaga ettevõtetest. Sama uuringu põhjal on Soomes tegutsevaid Eesti taustaga ettevõtteid keskmiselt ühel aastal umbes 4000, millest küll igapäevaselt tegutseb keskmiselt 2112 ettevõtet. Soome ehitussektoris on Eesti ettevõtteid umbes 1700 (aktiivselt tegutsevaid umbes 900), millest ligikaudu 60% tegutseb alla viie aasta. Igal aastal alustab umbes 635 ja lõpetab 513 ettevõtet. (Virolaistaustaiset yritykset suomen kaupparekisterissä, 2019)

Uuringu probleem seisneb selles, et Eesti ettevõtetel on jätkuv huvi Soome ehitusturu vastu, kuid seaduse muudatuste ja korrektse maksustamise info ülesleidmise juures võib olla ettevõttel raske langetada otsust, kuidas siseneda Soome turule maksustamise aspektist lähtudes kõige kasumlikumalt ja otstarbekamalt. Eesti välisministeeriumi sõnul on Eesti ja Soome vahel sõlmitud kõik peamised

majanduslepingud, sh majandusliku koostöö leping, topeltmaksustamise vältimise leping ning maksudest hoidumise tõkestamise leping. Eesti ja Soome kahepoolseid majandussuhteid reguleerivad alates 1. maist 2004 ELi siseturu reeglid. (Soome, 2020) Erinevad lepingud Eesti ja Soome vahel tagavad korrektse raamatupidamise ja maksustamise, aga seda kõike kohe järgida võib osutuda ettevõtjale keeruliseks. Selle hõlbustamiseks on loodud Helsingis Eesti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse esindus, mille tegevuse üks eesmärkidest on Soome turule sisenevate Eesti ettevõtete abistamine (Soome, 2020). Kui 2002. aastal loodi Soome EAS esindus, siis üks põhjustest oli ettevõtjate suur nõudlus välisriigi esinduste järele just naaberriikides Soomes ja Rootsis, abistamaks Eesti ettevõtteid (Saksamaal, Soomes ja Ühendkuningriigis hakatakse Eestit tutvustama, 2002). Taolise esinduse nõudlus näitab, et ettevõtted vajavad välisriigis abi.

Probleemist tulenevalt annab uuringu läbiviimine ülevaate, kas maksukoormuse aspektist vaadates oleks kasumlikum ja otstarbekam luua ehitusettevõtte kohe Soome või Eestisse ja saata töötajad Soome.

Uuringu eesmärk on välja selgitada Soomes tegutseva ehitusettevõtete maksukoormuse kujunemine Eestis ja Soomes ning anda soovitusi maksukoormuse optimeerimiseks.

Uuringu eesmärgist lähtuvalt on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- viia läbi Eesti ja Soome ehitusettevõtte maksukoormuse võrdlev analüüs;
- teha järeldused Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormusest Eestis ja Soomes ning anda soovitusi maksukoormuse optimeerimiseks.

Uuringus kasutatakse kvantitatiivset uurimismeetodit. Kvantitatiivne uurimus toetub varasematele teadmistele ja nende võrdlemisele uuringu käigus (Creswell, 2003, lk 19). Kvantitatiivses uurimuses on olulisim (numbriliste) andmete kogumine, mõistete määratlemine, näitajate moodustamine tabeli kujul ja järelduste tegemine vaatlusandmete analüüsile tuginedes (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2005, lk 131).

Andmeid uuringu jaoks kogutakse peamiselt dokumentide vaatluse abil ja kasutatakse võrdlemise meetodit. Vaatluse eelis on võimalus saada vahetut otsest teavet ettevõtte tegevuse kohta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2005, lk 200). Võrdlusuuring tehakse olemasolevate dokumentidega Rattego Oy, x ja y ettevõtte näitel, kus lähtutakse, et ettevõtte x ja y on Eesti äriühingud ja ettevõtte Rattego Oy on Soome äriühing. Vaadeldavateks dokumentideks võetakse seadused ja finantsaruanded. Uuritavaid äriühinguid võrreldakse, analüüsitakse ning tehakse järeldused maksukoormuse suuruselt.

Uuringu analüüsi osas kasutatakse deduktiivset meetodit, kus vajaliku info saamiseks liigutakse analüüsil üldiselt üksikule ning tähtis on teooria, mis on antud uuringu raamistikuks. Deduktsiooniga tehakse järeldusi loogilise arutlusega. (Grønhaug & Ghauri, 2004, lk 25-26).

Empiiriline uuring viiakse läbi kolme ehitusettevõtte näitel, mis tegutsevad Soome Vabariigis. Uuringus lähtutakse, et Eesti äriühingu ettevõtlusvormiks on osaühing ja Soomes osakeyhtiö. Eesti ettevõtted on Fiktsioon x ja y ning Soome ettevõtte on reaalne ehitusettevõtte Rattego Oy, mis on asutatud aastal 2019. Uuringus kasutatakse Rattego 2019. aasta majandusaastaruannet, millal ettevõtte tegutses aktiivselt neli kuud, ning need arvandmed jäävad uuringu baasiks.

2019. aasta Rattego finantstulemuste põhjal tuuakse välja:

- uuringus kasutatava baasettevõtte maksukoormus;
- samadel tingimustel püsiva tegevuskohana Soomes tegutseva Eesti ettevõtte Fiktsioon x maksukoormus;
- Soomes tegutseva Eesti ettevõtte Fiktsioon y maksukoormus, kui püsivat tegevuskohta Soomes tekkinud ei ole.

Võrdlusest selgub, kas ja kuidas mõjutab ettevõtte maksukoormust püsiv tegevuskoht. Samade tingimuste all peab töö autor silmas, et fiktsioonettevõtete maksukoormused arvestatakse Rattego 2019. aasta finantstulemuste põhjal, millest selgub täpselt sama tegevuse maksukoormuse erinevus, kui seda teeks Eesti ettevõtte alt. Vaadatakse nii ettevõtte maksukoormust kui ka ettevõtte tegutsemisel kogu maksukoormust. Võrdlus baseerub 2019. aastal kehtinud määrade alusel. Tulemiks on ettevõtte iga maksu kohta koostatud tabel ja kokkuvõtlik koondtabel, kus on ettevõtte baasarvandmete põhjal arvestatud maksukoormus kolme eeltoodud ettevõtte näitel, mida hakatakse võrdlema ja analüüsima.

Uuringu käigus saadud andmed esitatakse kavandatavas uuringus tabelite ning kirjeldava tekstina, mille tulemus on maksukoormust võrdlev analüüs.

3.2 Ehitusettevõtete tutvustus

Rattego Oy on asutatud 2019. aastal Soomes, majandusaasta pikkus on 13.05.2019 - 31.12.2019. Ettevõtte tegeleb 100%-liselt ehitusteenusega ning 2019. aastal pakuti oma teenust ehitusobjektile, mille kestus oli neli kuud. Töös lähtutakse Rattego majandustulemusest ja maksukoormusest ühel ehitusobjektile, andmed võetakse majandusaastaruandest. Töös võrreldakse kolme ettevõtte kogu

maksukoormust samal objektil, vaadeldes, kuidas oleks kujunenud kogu maksukoormus siis, kui sama tööd oleks teinud Eesti ettevõtte püsiva tegevuskohana nii Soomes kui Eestis.

Järgnevates tabelites on välja toodud eraldi kõik maksud, millega Rattego kokku puutus. Nendeks on: käibemaks, ettevõtte tulumaks kasumilt, ettevõtte tulumaks dividendidelt, füüsilise isiku tulumaks, töötuskindlustusmakse, pensionikindlustusmakse, ravikindlustusmakse, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmakse ning rühmaelukindlustusmakse. Töös ei käsitleta erisoodustust. Tabelid sisaldavad maksumäära, maksu aluseks olevat summat ning maksukohustust. Töös lähtutakse andmetest, mida töö autor on pidanud vajalikuks esitada, et võrdlus oleks võimalikult lihtsasti arusaadav. Põhiline on anda ülevaade, milliseks kujuneb kogu maksukoormus ja kas see erineb, kui tööd teostatakse Eesti ettevõtete alt.

Tabelis olevate firmade kirjelduse:

Rattego Oy - uuringus kasutatav reaalne Soome ettevõtte.

Fiktsioon X - fiktsioon Eesti ettevõtte püsiva tegevuskohana Soomes.

Fiktsioon Y - fiktsioon Eesti ettevõtte, kui peamiselt tegutsetakse Eestis.

Fiktsioon x püsiv tegevuskoht on Soomes, sest kuigi konkreetse objekti pikkus on neli kuud, siis eelnevalt on teenust pakutud Soomes aastaid ja tehakse seda ka edaspidi. Ehk koht, kus praktiseeritakse ehitustegevust, tekitab püsiva tegevuskoha, sest kestab rohkem kui 6 kuud. Soome ja Eesti vahelise maksulepingu kohaselt tekitab töövõtt püsiva tegevuskoha juhul, kui tegevus kestab rohkem kui 6 kuud. Käibemaksustamisel tekib püsiv tegevuskoht ehitustegevuses, kui üks töö või järjestikku töövõttud kestavad rohkem kui 9 kuud. (Püsiv tegevuskoht tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel, 2011)

Fiktsioon y tegutseb ja pakub teenust peamiselt Eestis ning objekti ajaline kestus vastab selle nõuetele, et püsivat tegevuskohta välisriigis ei teki.

3.3 Ettevõtte maksukoormuse võrdlusanalüüs

Ettevõtte puutub kokku nii Eestis kui Soomes põhiliste riiklike maksudega, milleks on tulumaks ja käibemaks. Uuringus tuuakse eraldi välja käibemaksukohustus, tulumaks dividendidelt ja tulumaks kasumilt.

Uuringusse võeti kolm sellist erinevat ettevõtet, et oleks näha peamised võimalused, kuidas Soomes ehitusteenust pakkuda. Töös käsitletakse ehitusteenust, mis on müüdud juriidilisele isikule ja mida maksustatakse käibemaksuga (Tabel 3).

Tabel 3. Ettevõtte käibemaksukohustus

Ettevõtte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Käibemaksu määr	0%	0%	0%
Maksustatav käive	80 484,00€	80 484,00€	80 484,00€
Käibemaks	0,00€	0,00€	0,00€

Uuringu tulemusest selgus, et kõigile ettevõtetele kohaldub käibemaksu määr 0%, kuid seda mõneti erinevatel tingimustel. Rattego ja Fiktsioon x-ile tuleneb pöördmaksustamine nende püsivast tegevuskohast Soomes ning Soome käibemaksuseadus § 8 c määratleb ehitusteenustele ja nendega seotud tööjõurendile pööratud käibemaksukohustuse. Tegemist on siseriikliku pöördmaksustamisega, kus ostja ise arvestab ja tasub käibemaksu. Fiktsioon y-le tuleneb käibemaksumäär 0% Eesti käibemaksuseadusest § 15 lg 4, pakutakse teenust, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti. Tabeli põhjal selgus, et kolme ettevõtte käibemaksukoormus on sama ning erinevust ei teki.

Rattego teenis 2019. aastal kasumit ja Soome äriühingud maksavad teenitud kasumilt ettevõtte tulumaksu (Tabel 4).

Tabel 4. Tulumaks kasumilt

Ettevõtte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Tulumaksu määr	20%	20%	0%
Kasum enne tulumaksustamist	1 992,76€	1 992,76€	1 992,76€
Tulumaks	398,55€	398,55€	0,00€
Aruandeaasta kasum	1594,21€	1594,21€	1 992,76€

Uuringu tulemusest selgus, et Rattego kasum oli 2019. aastal 1 992,76 eurot, millelt peab tasuma ettevõtte tulumaksu 20%, kuid ringhäälingumaksu ei pea tasuma, sest maksustatav tulu ei ületa 50 000 eurot. Sama kehtib ka Fiktsioon x kohta, sest Soome ja Eesti vahelise maksulepingu kohaselt tekitab töövõtt püsiva tegevuskoha juhul, kui tegevus kestab rohkem kui 6 kuud ning siis tuleb maksta tulumaksu püsiva tegevuskoha kasumilt. Fiktsioon y-l ei teki kohustust maksustada oma kasumit, sest tulumaksuseaduse § 50 lg 1 kohaselt residendist äriühing maksab tulumaksu jaotatud kasumilt nende väljamaksmisel rahalises või mitterahalises vormis ning teenitud kasumit tulumaksuga ei maksustata. Uuringust selgub, et kasumi maksustamisest tulumaksuga tekib erinevus 398,55 eurot, mida peavad

tasuma Soome residendid Soome maksuametile. Kasumi maksustamisest tuleneb maksukoormuse erinevus kahe riigi vahel, mis mõjutab ka dividendide jaotamist ja omanike tulu.

Rattego maksis 2019. aastal kasumist dividende ning dividendidelt tasutakse tulumaks (Tabel 5). Heaks ülevaateks maksukoormuse ja dividendide jaotamise suuruse näitlikustamiseks kahe riigi vahel jaotatakse kogu kasum dividendideks.

Tabel 5. Tulumaks dividendidelt

Ettevõte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Tulumaksu määr	progresseeruv	20/80 jaotatud kasumilt	20/80 jaotatud kasumilt
Dividendid	1594,21€	1594,21€	1 594,21€
Tulumaks	312,07€	398,55€ -Soomes püsiva tegevuskoha kasumilt tasutud TM 398,55€ st täiendavat TM kohustust Eestis enam ei teki.	398,55€
Tulumaksukohustus kokku	Kasumilt makstud 398,55€+dividendidelt 312,07 =710,62	Soomes makstud 398,55€	Eestisse makstud 398,55€

Fiktsioon y maksab jaotatud kasumilt st dividendidelt tulumaksu vastavalt tulumaksuseadus § 4 lg 1, st dividend maksustatakse tavamääraga ning tasutakse riigile tulumaks summas 398,55€.

Fiktsioon x puhul saab dividende maksta sarnaselt Fiktsiooniga y, kuid erinevus seisneb selles, et võetakse maksukohustuse arvutamisel arvesse Soome riigile püsiva tegevuskoha kasumilt tasutud tulumaks. Tulenevalt TuMS § 18 lg 1 ei maksustata dividendi tulumaksuga, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud. Seega Fiktsiooni x lõplikuks maksukohustuseks jääbki Soome makstud tulumaks summas 398,55€ ja Eesti riigile täiendavat tulumaksu tasuda ei tule. Kuna dividendid olid Eestis maksustatud tavamääraga, siis füüsilisele isikule väljamaksmisel täiendavalt tulumaksu kinnipidamist ei ole ja füüsilisele isikule makstakse välja 1594,21€.

Börsil noteerimata Soome ettevõttelt saadud dividende maksustatakse kapitalitulu ja/või teenitud tuluna (Ennakonpidätys osingosta ja Verohallinnolle annettavat ..., 2020). Osa dividendist on

maksuvaba. Ettevõtte ehk dividendide maksja peab kinni pidama ja tasuma dividendilt tulumaksu. Saades dividende kuni 150 000 eurot, peab dividende maksev ettevõtte kinni tulumaksu 7,5%. Makstav dividend jaotub maksustatavaks ja maksuvabaks, sõltuvalt sellest kui suure osa ta moodustab matemaatilise väärtusest. Aktsia matemaatiline väärtus arvutatakse ettevõtte lõppenud majandusaasta bilansi põhjal. (Osingot listaamattomasta yhtiöstä, 2021)

Rattego on noteerimata aktsiaselts, kes jagas küll 2019. aastal dividende vähem kui 8% aktsia matemaatilise väärtusest, kuid et oleks kolme ettevõtte maksukoormused võrreldavad, siis näitlikustamiseks jagati kogu kasum 1594,21€ dividendideks. Jaotatav dividend on suurem kui 8% aktsia matemaatilise väärtusest, kuid väiksem kui 150 000€, seega see osa dividendidest, mis ületab 8% ehk 1466,67 eurot, on palgatulu dividend, mis jaguneb maksustatavaks tuluks 75% ehk 1100,00 eurot ja maksuvabaks 25% ehk 366,67 eurot, ettevõtte omaniku palgatulu maksumäär oli 27,5%. See osa dividendist, mis on alla 8% ehk 127,54 eurot, on kapitalitulu dividend. Kuna kapitalitulu on väiksem kui 150 000, siis maksustatakse 25% ehk 31,89 eurot, ja kuna kapitalitulu summa on väiksem kui 30 000 eurot, siis see 25% maksustatakse 30%-ga. Seega on kinnipeetav tulumaks palgatulu dividendilt 302,50 eurot ja kapitalitulu dividendilt on 9,57 eurot, kokku 312,07 eurot.

Uuringust selgus, et suurim tulumaksukohustus tekib Soomes asutatud ettevõtte Rattego Oy teenitud kasumilt ja dividendide jaotamisel. Soome ettevõtte teenitud kasumilt ja makstud dividendidelt on tulumaksukoormus kokku 710,62€ ja Eesti ettevõtetel 398,55€. Soome ettevõtte peab tasuma 312,07€ võrra rohkem tulumaksu kui Eesti ehitusettevõtted, ehk moodustades 43,9% Soome ettevõtte maksukoormusest.

Kui Eestis on olenemata (mitteregulaarselt makstavate) dividendide suurusest määr muutumatu, siis Soomes sõltub määr paljudest nüanssidest ja samuti oleneb, kas ettevõtte aktsiad on börsil noteeritud või mitte. Soomes ja Eestis on dividendide maksmise erinevus ka see, et Soomes peetakse välja makstavast dividendist kinni tulumaks, Eestis tekib lisaks juurde tulumaksukohustus.

3.4 Tööjõukulude võrdlusanalüüs

Ehitusteenust pakkudes on suur roll tööjõukuludel, mis võivad süüa kergesti ettevõtte kasumi ära.

Tööjõukuludega seonduvad maksud nagu tulumaks ja ravikindlustusmaks makstakse riigile ja muud kohustuslikud maksed nagu tööpensionikindlustusmaks, töötuskindlustusmaks, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmaks ning rühmaelukindlustusmaks makstakse otse kindlustusseltsile.

Uuringus tuuakse eraldi välja töötajalt kinnipeetavad maksud, tööandjapoolsed maksud ja tööjõukulud kokku. Puhkusetasusid ei arvestata. Fiktsioon y puhul on töötegijatele taotletud sotsiaalkindlustusameti tõend A1, mis kinnitab, et töötaja eest makstakse sotsiaalmaksu just selles riigis, kus on väljastatud tõend A1, et vältida sotsiaalmaksuga topeltmaksustamist. Samuti on Fiktsioon y töötajatel tulumaksukohustus ja maksuresidentsus Eestis, sest nad on alla kuue kuu Soomes tööl. Tööjõukulude ja maksukoormuse arvestamisel ning võrdlemisel lähtutakse 2019. aastal kehtinud määradest.

Füüsilise isiku palgast peetakse kinni tulumaks (Tabel 6). Lähtutud on, et ettevõttes töötab neli kuud ühel ehitusobjektil keskmiselt kolm töötajat. Fiktsioon y tööliste palgale tulumaksuvabastust ei kohaldata.

Tabel 6. Füüsilise isiku tulumaks

Ettevõte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Tulumaksu määr	Progresseeruv	Progresseeruv	20%
Maksustatav brutopalk	36 506,04€	36 506,04€	36 506,04€
Tulumaks	11 672,64€	11 672,64€	7 038,36€

Uuringu tulemusest selgus, et kui ettevõtte püsiva tegevuskohana on Soome, siis füüsilise isiku makstava tulumaksu summa on 40% suurem kui Eesti residendina. Siinkohal tuleb kindlasti arvestada sellega, et kuna Soomes on tulumaksu määr progresseeruv, siis võib maksukoormus osutuda äärmiselt erinevaks. Rattego kahel töömehel selgus novembrikuus, et aastatulu on liiga madal, ja seda tõsteti aasta lõpus. See tähendab, et terve aasta maksukoormus suureneb ja tasaaraveldama peab aasta lõpus, makstes rohkem tulumaksu. Lisaks mõjutavad Soomes füüsilise isiku tulumaksukoormust mitmed asjaolud, näiteks tööstaaž, isiku sissekirjutuse maakond, aastatulu. Rattego töötajate näitel võib öelda, et keskmine tulumaksumäär ühel töötajal oli 2019. aasta neljal kuul 32% ehk Soomes oli tulumaksukoorem 12% suurem, kuid üldjuhul ehituses kipub see olema ühel töötajal 25% juures. Seda kinnitab ka ettevõtte kolmanda töötaja tulumaksumäär, kui ta aasta alguses märkis oma aastatulu õigesti ning kogu aasta vältel oli tema tulumaksumäär 23%. Füüsilise isiku tulumaksu suurim erinevus kahe riigi vahel ongi see, et kui Eestis on fikseeritud tulumaksumäär kõigil töötajatel ja tulumaksuvaba määr on lihtsasti arvutatav, siis Soomes residendina on igal töötajal oma tulumaksumäär, mida maksuamet arvestab, samuti sisaldab määr tulumaksuvaba tulu.

Uuringust saab järeldada, et füüsilise isiku tulumaksukoorem on Soomes kuskil 5% töötajatel suurem kui Eestis. Fiktsioon y-l võivad kindlasti ka tekkida seoses lähetusega muud kulud, näiteks päevarahad, transpordikulud, majutuskulud. Need kulutused on küll maksuvabad, aga suurendavad siiski ettevõtte kulusid. Eesti residentsuse puhul on kindlasti lihtsam teada füüsilise isiku maksukoormat. Soome turule oma ehitusettevõttega sisenedes võib Eesti ehitaja eelistada Eesti residentset firmat, sest töötajal võib kujuneda väiksem tulumaksukoorem, aga see on ainult siis, kui töö kestus Soomes on siiski lühiajaline ehk alla kuue kuu.

Füüsilise isiku palgast arvestatakse ja peetakse kinni töötuskindlustusmakset. Tabelis on toodud välja nii töötaja kui tööandja poolt tasutav töötuskindlustusmaks (Tabel 7). Lähtutud on, et töötajate vanus on 41, 42 ja 55 aastat.

Tabel 7. Töötuskindlustusmakse

Ettevõte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Töötaja TKM määr	1,5%	1,5%	1,6%
Tööandja TKM määr	0,5%	0,5%	0,8%
Maksustatav brutopalk	36 506,04€	36 506,04€	36 506,04€
Töötaja TKM	547,59€	547,59€	584,04€
Tööandja TKM	182,53€	182,53€	292,08€
TKM kokku	730,12€	730,12€	876,12€

Uuringu tulemusest selgus, et nii töötaja kui tööandja TKM määr on Eesti residendina kõrgem kui Soomes. Kui töötaja TKM osalus on Eestis 0,1 protsendimäära võrra kõrgem, siis tööandja osalus on juba 0,3 kõrgem TKM-ist. Fiktsioon y-l tuleb tasuda 2019. aastal 146,00 eurot ehk 16,7% rohkem töötuskindlustusmakset kui Soomes residendil. Soomes on tööandja osa TKM-st kolm korda väiksem kui töötaja osalus, Eestis jaguneb TKM erinevalt, tööandja osa on kaks korda väiksem kui töötajal.

Füüsilise isiku palgast arvestatakse ja peetakse kinni pensionikindlustusmakset (Tabel 8). Lähtutud on, et töötajad on vanuses 41, 42 ja 55 ning Fiktsioon y töötajad on liitunud Eestis kogumispensioniga.

Soomes on kogumispensionimakse tasumine kohustuslik igale töötajale. Eestis ei pea kohustuslikku kogumispensionimakset tasuma isikud, kes on sündinud enne 1983. aasta 1. jaanuari (Kogumispensionide seadus § 66 lg 1). Eestis on alates 01.01.2021 võimalik ka peatada sissemaksed

kogumispensioni teise sambasse, kui esitada maksete mittetegemise avaldus (Kogumispensionide seadus § 27 lg 1).

Tabel 8. Pensionikindlustusmakse

Ettevõtte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Töötaja pensionimakse määr	6,75% või 8,25%	6,75% või 8,25%	2%
Tööandja pensionimakse määr ²	18,45% või 16,95%	18,45% või 16,95%	20%
Maksustatav brutopalk	36 506,04€	36 506,04€	36 506,04€
Töötaja pensionimakse	2 639,76€	2 639,76€	730,08€
Tööandja pensionimakse	6 559,75€	6 559,75€	7 301,21€
Pensionimakse kokku	9 199,51€	9 199,51€	8 031,29€

Uuringu tulemusest selgus, et kui Soome residendina on pensionikindlustusmakse suurus kokku brutopalgalt 25,20%, siis Eestis on 22%. Soomes on tööandjal kanda väiksem maksukoormus kui Eestis tööandjal, kuigi kokku tasutav maksumus on ettevõttele suurem. Soome residendina on pensionikindlustus kõigile kohustuslik ja oleneb töötaja vanusest, kuidas jagunevad maksumäärad töötaja ja tööandja vahel. Soomes üldjuhul igal aasta määr tõuseb või langeb, Eestis on fikseeritud maksemäär aastateks ning samuti ei sõltu maksemäär töötaja vanusest.

Kui Eesti residendina maksis ettevõtte kolme töötaja pealt pensionikindlustust riigile 8 031,29€, siis Soome residendina maksis 1 168,22€ ehk 12,7% rohkem.

Eesti eripäraks on töötaja madal pensioni määr oma brutopalgast. Kui Soomes tasuvad 17-52-aastased ja 63-68-aastased 6,75% ja 53-62-aastased 8,25% brutopalgast tööpensionifondi, siis Eestis vaid 2%. Vastupidiselt on tööandja osalus pensionimaksetena kõrgem just Eestis. Kui Soomes on see vastavalt töötaja vanusele 18,45% või 16,95%, siis Eestis on 20%.

Soome eripäraks pensionimaksetemääras on see, et seda korrigeeritakse igal aastal ja maksumäär kokku ühe töötaja kohta fikseeritakse aastaks, aga määr jaguneb erinevalt töötaja ja tööandja suhtes vastavalt töötaja vanusele.

² Eesti puhul on arvestatud, et riikliku pensionikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 20 protsenti ja riikliku ravikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 13 protsenti.

Ettevõtte arvestab töötaja palgalt ravikindlustusmakset (Tabel 9). Lähtutud on, et töötajad on vanuses 41, 44 ja 55 aastat.

Tabel 9. Ravikindlustusmakse

Ettevõtte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Ravikindlustuse määr	0,77%	0,77%	13%
Maksustatav brutopalk	36 506,04€	36 506,04€	36 506,04€
Ravikindlustusmakse	281,10€	281,10€	4 745,79€

Uuringu tulemusest selgus, et ravikindlustuse määr on Eestis oluliselt kõrgem kui Soomes. Soomes igal aastal jällegi see muutub ja muidugi tuleb ka teada, et töötaja ise peab tasuma samuti ravikindlustust, mis sisaldub juba arvestatud tulumaksumääras, seega ei pea seda eraldi palgast kinni pidama. Kui Soome resident tasub 281,10€ riigile kolme töötaja ravikindlustust, siis Eesti resident 4 745,79€, mis on 4 464,69€ ehk 16 korda rohkem. Ravikindlustuses on väga suur erinevus kahe riigi vahel.

Ettevõtja tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustuses, rühmaelukindlustuses ja vastutuskindlustuses (Tabel 10) on lähtutud Rattegole kehtestatud kindlustusmääradest.

Tabel 10. Tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmakse, rühmaelukindlustusmakse ja ettevõtte vastutuskindlustus

Ettevõtte	Rattego Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Töötajate kindlustuse määr	5,17%	5,17%	5,17%
Maksustatav brutopalk	36 506,04€	36 506,04€	36 506,04€
Töötajate kindlustus	1887,36€	1887,36€	1887,36€
Vastutuskindlustus	64,43€	64,43€	64,43€
Kindlustuste summa kokku	1951,79€	1951,79€	1951,79€

Soomes püsivat tegevuskohta omades on ettevõttel kohustus võtta töötajatele tööõnnetus- ja rühmaelukindlustusmakse. Kindlustuse määr on erinev vastavalt kindlustusseltsi määratud ohutegurile, mida mõjutab eelkõige töötegemise valdkond. Ehitus on valdkond, kus on see kõrgeim, see võib ka igal aastal veidi muutuda. Soome peatöövõtjad ehk töötellijad nõuavad ka Eesti residentidelt kindlustust, sest rakendatakse ka välismaiste ettevõtete puhul, kui tööd tehakse Soome territooriumil. Soomes vastutab töötellija objektil juhtunud tööõnnetuste eest ja seetõttu nõutakse

töövõtjalt samasuguseid kindlustusi, mis on nõutud Soome residendilt tellija vastutuse seaduse alusel. Vastutuskindlustuse võtmine pole küll seadusega reguleeritud, aga seda nõutakse alltöövõtjatelt. Vastutuskindlustuse, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustuse ning rühmaelukindlustuse võtmise nõue tööde tellija poolt hajutab riske ning ilma nende kindlustusteta ei lubata ehitusobjektile.

Kuna kindlustusmäär arvutatakse valitud kindlustusseltsi poolt igale ettevõttele eraldi, arvestades tema suurust ja riskifaktoreid, siis töös lähtutakse, et kõigile kolmele kehtib baasettevõtte kindlustusmäär ja -summa.

3.5 Kogu maksukoormuse võrdlusanalüüs

Uuringus tuuakse välja järgnevalt ettevõtte kogu maksukoormus, nii tööjõukulud kui ka ettevõtte maksukoormus, et anda ülevaade kogu maksukoormuse kujunemisest.

Koondtabel (Tabel 11) annab kokkuvõtliku ülevaate kolme ettevõtte maksusummast, tuues välja arvestatud maksud ja maksed.

Uuringust selgus, et suurim kogu maksukoormus oli Soome ehitusettevõttel Rattego, talle järgnes Eesti Fiktsioon x, kelle püsiv tegevuskoht on Soomes ning seejärel Fiktsioon y, kes peamiselt tegutseb Eestis. Maksusumma oli madalam võrreldes Rattego Fiktsioonil x 312,07 eurot ehk 1,3% ja Fiktsioonil y oli 1503,88€ ehk 6,1% madalam. Kahe Eesti ehitusettevõtte maksusumma erinevus oli 1 191,81€ ehk 4,9%, samas kui Soome ettevõtte ja püsiva tegevuskohana Soomes tegutseva Eesti ettevõtte maksusumma erinevus oli väga väike.

Uuringust selgus, et kui alustada ehitusettevõttega Soomes, siis käibemaksu aspektist lähtudes ei ole oluline, kas pakkuda teenust Eesti või Soome ettevõttega, sest käibemaksukoormust ei teki.

Uuringu tulemusena selgus, et ettevõtte tulumaksukoormuse kujunemine on kõigil kolmel ettevõttel tekkinud mõnevõrra erinevatel tingimustel. Rattego tulumaksukoorem oli 710,62€, Fiktsioon x-il ja Fiktsioon y-l 398,55€. Kuigi mõlema fiktsiooni puhul kujunes maksukoorem samasuguseks, siis Fiktsioonil x tasutakse tulumaks kasumilt Soome, kuid Fiktsioon y dividendidelt makstav tulumaks tasutakse Eestisse. Uuringust selgus, et suurim tulumaksukoormus on Soome ettevõttel Rattego, kes kohustus maksustama nii kasumit kui dividende Soome Vabariigile.

Töötasude maksukoormus on samasugune x Fiktsioonil Soome ettevõttega, sest töötajad on Soome residendid ja kuuluvad Soome sotsiaalkindlustuse alla.

Tabel 11. Koondtabel kogu maksukoormusest 2019. aastal, €

Ettevõte	Ratteg Oy	Fiktsioon X	Fiktsioon Y
Käibemaks	0,00	0,00	0,00
Tulumaks kasumilt	398,55	398,55	0,00
Tulumaks dividendidelt	312,07€	0,00	398,55
Füüsilise isiku tulumaks	11 672,64	11 672,64	7 038,36
Töötuskindlustusmakse	730,12	730,12	876,12
Pensionikindlustusmakse	9 199,51	9 199,51	8 031,29
Ravikindlustusmakse	281,10	281,10	4 745,79
Tööõnnetus- ja vastutuskindlustus	1951,79	1951,79	1951,79
Kokku maksukoormus	24 545,78	24 233,71	23 041,90

Töötajate füüsilise isiku tulumaks kujunes Soome residentidel 11 672,64€ ja Eesti residendil 7 038,36€. Tasutav tulumaks kokku Rattegol oli 12 383,26€, Fiktsioonil x 12 071,19€ ja Fiktsioonil y 7 436,91€. Antud uuringust selgus, et Eesti residendil on oluliselt väiksem kogu tulumaksukoorem.

Töötus-, pensioni- ja ravikindlustusmaksete summa kokku oli Rattegol ja Fiktsioon x-il 10 210,73€, Fiktsioon y-l oli 13 653,20€. Suurem kogu maksukoormus Eesti residendil on tingitud oluliselt suuremast ravikindlustusmaksest.

Töötasudelt tasutavad maksud ja maksed kokku on Rattegol ja Fiktsioon x-il 21 883,37€ ja Fiktsioon y-l 20 691,56€, Eesti residendina 1 191,81€ madalam.

Tööandja sotsiaalkindlustusmaksete summa oli Soome residentidel 7023,38€ ja Eesti residendil 12 339,08€. Töötaja palgast kinnipeetavate tulumaksu- ja sotsiaalmaksetekoormus oli Soome residentidel 14 859,99€ ja Fiktsioon y-l 8 352,48€.

Tööjõukulud kokku Rattegol ja Fiktsioon x-l on 43 529,42€, Fiktsioon y-l 48 845,12€. Eesti ettevõttena tegutsedes oli tööjõu maksukoormus 11% kõrgem kui Soome residentidel.

Töötajate netotulu Rattegol ja Fiktsioon x-l on 21 646,05 €, Fiktsioon y-l 28 153,56€. Ehk Eesti residentidest töötajad saavad samasugust brutopalka teenides netotulu 23% rohkem kui Soome residendina. Seega on Eesti töötajal kasulik aeg-ajalt käia Soomes tööl, et säiliks Eesti residentsus.

Ettevõtte seisukohast lähtudes on Soome residentidel töötasudelt tasutavate maksude ja maksete pealt maksukoormus kokku 5,5% kõrgem. Tööandjapoolne maksukoormus oli Soome residentidel 43,1% madalam kui Eesti residendil. Töötasudest kinnipeetav maksukoormus oli Soome residentidel 43,8% kõrgem kui Eesti residendil. Sellest saab järeldada, et Soome residendina on kokku tasutav maksukoormus küll kõrgem, aga tööandjapoolne kohustus on madalam kui Eesti tööandjal.

Tööjõu maksukiilu leidmiseks liidetakse kõik töötasudelt tasutavad maksud ja maksed kokku ning leitakse osakaal tööjõu kogukulus. Soome residendina on maksukiil 50,27% ja Eesti residendina 42,36%.

3.6 Uuringu järeldused ja ettepanekud

Uuringu tulemusest saab järeldada, et nii Eestis kui Soomes on maksed ja maksud põhimõttelt samad, kuid määrad on erinevad. Sarnasus mõlemas riigis on see, et juriidilise isiku tulumaks ja käibemaks määratakse aastateks ning muutub harva. Kuid erinevuseks on see, et kui Eestis määratakse töötuskindlustusmakse määrad neljaks aastaks, siis Soomes korrigeeritakse sotsiaalkindlustusmaksete määrasid igal aastal ning Soomes sõltub määr ka töötaja vanusest. Füüsilise isiku tulumaksumäär on Eestis ühtne, kuid Soomes progresseeruv.

Kuna tööandja kohustub lähetatud töötajale tagama teatud töötingimused, nagu näiteks töötasu miinimummäärad ja maksimaalne tööaeg, mida kohaldatakse ka sihtriigi töötajatele ehk nendele, kes teevad tööd oma koduriigis, siis Eesti ettevõtetel Fiktsioon x ja y tuleb Soome lähetamise korral töötajale maksta konkreetse sektori kollektiivlepingus ette nähtud töötasu alammäära. Erinevatel juhtudel võib Eesti ettevõttel lisaks uuringus toodud tööjõukuludele tekkida juurde muud kulud, näiteks päevarahad ja majutuskulud.

Töötasude maksukoormust võib mõjutada ka tööliste residentsus, kas töötaja teeb ajutiselt tööd Soomes või mitte, sest näiteks Fiktsioonil x, kelle püsiv tegevuskoht on Soome, ei pruugi kõik tema töötajad olla Soome residendid.

Uuringu põhjal on Soomes või Eestis püsivat tegevuskohta omavate ettevõtete peamine erinevus kasumi ja dividendide maksustamine. Suurim maksukoormuse erinevus oli kasumi maksustamine, kus Soome resident peab oma tulult tasuma 20% maksuametile, ning töötasude maksukoormuse suurim erinevus oli ravikindlustus, kus Eesti resident maksis 94% rohkem.

Kui jätta töötasudega seondud maksukoormus ja kindlustused kõrvale, mis sõltuvad palju töötajast ja kindlustusseltsist, siis nii Fiktsioon x kui y maksukoormus on võrdsed, olenemata püsivast tegevuskohast.

Kokkuvõttes on see üks näide Soome ehitusettevõtte maksukoormuse kujunemisest võrrelduna situatsiooniga, kus oleks Soomes ehitustöid pakutud Eesti ettevõtte poolt. Maksude määrad on küll seadusest tulenevalt fikseeritud ja on põhilised maksukoormuse kujunemisel, kuid on väga palju nüansse, mis mõjutavad veel maksukoormust.

Maksukoormuse kujunemine sõltub juhtkonna otsustest, püsivast tegevuskohast, lepingutest, kellele ehitusteenust pakutakse, kasumi suurusest, dividendide maksmisest, kindlustusmääradest, töötajate arvust ja vanusest ning töötajatele kehtivast isiklikust tulumaksukaardist.

Uuringu tulemusest selgus, et on raske anda kindlat vastust, mis on kõige kasumlikum ja otstarbekam viis siseneda Soome ehitusturule. Tulemusest küll selgus, et kõige kasumlikum ja otstarbekam on luua ehitusettevõtte Eestisse ja saata oma töötajaid Soome, sest maksukoormuse aspektist lähtudes on kõige optimaalsem tegutseda Soomes Eesti ettevõttena, kuid seda juhul, kui ehitustegevus ei tekita püsivat tegevuskohta. Kui on aga teada, et ehitustegevust praktiseeritakse Soomes rohkem kui 6 kuud, siis on otstarbekas maksukoormusest lähtudes pakkuda teenust Eesti ettevõttena, kelle püsivaks tegevuskohaks kujuneb Soome. Ühemehefirmale oleks kõige kasumlikum ja otstarbekam siseneda Soome ehitusturule Eestis tegutseva ettevõttena, sest töötasult on maksukiil väiksem ja netotulu suurem. Kui ettevõttel on teisi töötajaid ja lähtub tööjõukuludest, siis on näha, et ettevõttele on kasumlikum pakkuda teenust Soome ettevõttena.

KOKKUVÕTE

Soome ja Eesti on naaberriigid, kes on tihedalt seotud ettevõtlusega. Paljud eestlased rändavad Soome, kas siis tööle või rajavad sinna oma ehitusettevõtte, ja paljud Eesti ehitusettevõtted saadavad oma töötajaid Soome tööle. Põhjuseid on mitmeid, kuid üks neist on see, et Eesti turg jääb kitsaks, ning see on tekitanud olukorra, kus soovitakse minna oma teenust pakkuma Soome. Helsingi on nii mõnegi Eesti ettevõtte jaoks loomulik turg oma läheduse ja kultuurilise sarnasuse poolest ja Eesti ettevõtjad on muutunud Soomes enesekindlamaks.

Lõputöö aktuaalsus seisnes selles, et kui siseneda Soome turule, tekib ettevõtjal küsimus, kumb oleks maksukoormuse poolest kasumlikum, kas minna Soome Eesti ettevõttega või luua Soomes ettevõte. Teema valiku aktuaalsusel lähtuti just ehitusvaldkonna maksukoormusest, sest pole ühtegi teadaolevat kokkuvõtlikku eestikeelset uurimust, kus oleks välja toodud maksukoormuse võrdlus ehituse valdkonnas Eesti ja Soome ettevõtete vahel.

Töö eesmärk oli välja selgitada Soomes tegutseva ehitusettevõtte maksukoormuse kujunemine Eestis ja Soomes ning anda soovitusi selle optimeerimiseks.

Töö eesmärgi saavutamiseks täideti sissejuhatuses püstitatud uurimisülesanded. Töö andis põhjaliku ülevaate Soomes tegutseva Eesti ja Soome ehitusettevõtte maksustamise põhimõtetest, püsivast tegevuskohast, ettevõtte tulumaksust, töötasu maksustamisest ning käibemaksust. Uuring andis ülevaate, kas kasumlikum ja otstarbekam oleks maksukoormuse aspektist vaadatuna luua ehitusettevõtte kohe Soome või Eestisse ja saata töötajad Soome.

Maksukoormuse problemaatikast tulenevalt analüüsiti, kuidas siseneda ehitusteenuse pakkumisega Soome turule maksu aspektist vaadatuna kõige kasumlikumalt ja otstarbekamalt, lähtudes Soome ja Eesti püsivast tegevuskohast.

Lõputöö koostamisel kasutas autor kvantitatiivset uurimismeetodit, kus on olulisim numbriliste andmete kogumine, mõistete määratlemine, näitajate moodustamine tabeli kujul ja järelduste tegemine vaatlusandmete analüüsile tuginedes. Andmeid uuringu jaoks koguti peamiselt dokumentide vaatluse abil ja kasutati võrdlemise meetodit. Võrdlusuuring tehti olemasolevate dokumentidega Rattego Oy, x ja y ettevõtte näitel, kus lähtuti, et ettevõtte x ja y on Eesti äriühingud ja ettevõtte Rattego Oy on Soome äriühing. Vaadeldavateks dokumentideks võeti seadused ja finantsaruanded. Uuringu analüüsi osas kasutati deduktiivset meetodit, kus vajaliku info saamiseks liiguti analüüsil üldiselt üksikule, ning tähtis oli teooria, mis oli antud uuringu raamistikuks.

Äritegevusega alustades tekib ettevõttel palju erinevaid kohustusi, nende seas maksude maksmine. Maksuteadlikkus annab ettevõttele täiendavaid eeliseid maksukulude kokkuhoidmiseks ja maksuriskide vähendamiseks.

Eesti ettevõttel, kes tegutseb Soomes, on oluline jälgida, kas ettevõttel tekib Soomes püsiv tegevuskoht. Ettevõtte on küll registreerimismaa resident, aga võib tekkida tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel püsiv tegevuskoht, mis nõuab Soomes tulude deklareerimist. Samuti on Eestil ja Soomel sõlmitud riikidevaheline topeltnmaksustamise vältimise leping.

Kui Eesti ettevõttel tekib püsiv tegevuskoht Soomes, siis tuleb käive maksustada Soome käibemaksumääraga ja deklareerida Soome käibedeklaratsioonil. Siinkohal tuleb jälgida Soome siseriiklikku seadusandlust, sest Soome käibemaksuseadus § 8 c määratleb ehitusteenustele ja nendega seotud tööjõurendile pööratud käibemaksukohustuse.

Eestis on ettevõtte tulumaksu eripäraks see, et maksustatakse ainult jaotatud kasumit. Soomes tasub ettevõtte tulumaksu aastaselt maksustatavalt kasumilt. Kui Eesti ettevõtte tegutseb Soomes, siis kohustus tasuda ettevõtlusest saadud tulult tulumaksu sõltub sellest, kas ettevõttel tekib Soomes püsiv tegevuskoht või mitte. Seega on ettevõttele oluline, kus tekib püsiv tegevuskoht, sest sellest sõltub, kui palju tuleb äritegevuse käigus tasuda maksusid ja mis riigile. Soome ettevõtte tulumaksustamise ja dividendide maksustamise süsteem on väga erinev võrreldes Eestiga.

Kui Eesti ettevõtte soovib pakkuda oma ehitusteenust Soomes, siis peab ettevõtte otsustama, kas on tegu lähetatud töötajaga või töölähetuses viibiva töötajaga ning mis on töö tegemise koht. Lähetatud töötajat eristab töölähetuses viibivast see, kui lähetatud töötajal on alati konkreetne vastuvõtja ehk teenusesaaja, kontserni kuuluv ema- või tütaretevõtte või renditöö puhul kasutajaettevõtte, töö tegemise kohaks on muu EL liikmesriigi territoorium kui see, kus töötaja tavaliselt töötab, ja töötamine on ajutise iseloomuga, mis tähendab, et töötaja ei koli teise riiki püsivalt elama ja töötama. Kui töötaja täidab oma tööülesandeid välisriigis, siis muutub maksustamise kontekst rahvusvaheliseks ning ainult siseriiklikku õigust kohaldada enam ei saa. Soomes peetakse töötaja palgast kinni tulumaks, tööpensionikindlustusmaks ja töötuskindlustusmaks. Tööandja maksudeks on ravikindlustusmaks, tööpensionikindlustusmaks, töötuskindlustusmaks, tööõnnetusjuhtumi ja kutsehaiguste kindlustusmaks ning rühmaelukindlustusmaks. Soomes on progressiivne maksustamine. Tulumaksuprotsent arvutatakse igale töötajale eraldi. Soomes makstakse ehitussektoris palkasid vastavalt kollektiivlepingu tingimustele, jaotades töötajad palgasüsteemis kuude rühma vastavalt oskustele ja kogemustele.

Uuringust selgus, et suurim kogu maksukoormus oli Soome ehitusettevõttel Rattego, talle järgnes Eesti Fiktsioon x, kelle püsiv tegevuskoht on Soomes, ning seejärel Fiktsioon y, kes peamiselt tegutseb Eestis. Maksusumma oli madalam võrreldes Rattego Fiktsioon x-l 312,07 eurot ehk 1,3% ja Fiktsioon y-l oli 1503,88€ ehk 6,1%. Kahe Eesti ehitusettevõtte kogu maksukoormuse erinevus oli 1 191,81€ ehk 4,9%, samas kui Soome ettevõtte ja püsiva tegevuskohana Eestis tegutseva ettevõtte kogu maksukoormuse erinevus oli väga väike.

Uuringu tulemusena saab järeldada, et kui alustada ehitusettevõttega Soomes, siis käibemaksu aspektist lähtudes ei ole oluline, kas seda teha Eesti või Soome ettevõttega, sest käibemaksu maksukoormust ei teki.

Uuringu tulemusest saab järeldada, et nii Eestis kui Soomes on maksed ja maksud põhimõttelt samad, kuid määrad on erinevad. Sarnasus mõlemas riigis on see, et juriidilise isiku tulumaks ja käibemaks määratakse aastateks ning muutub harva. Kuid erinevuseks on see, et kui Eestis määratakse töötuskindlustusmakse määrad neljaks aastaks, siis Soomes korrigeeritakse sotsiaalkindlustusmaksete määrasid igal aastal ning Soomes sõltub määr ka töötaja vanusest. Füüsilise isiku tulumaksumäär on Eestis kõigile ühtne, kuid Soomes progresseeruv.

Rattego ja Fiktsioon x tööjõu maksukiil on 50,27% ja Eesti residendil 42,36%.

Kui jätta töötasudega seonduv maksukoormus ja kindlustused kõrvale, mis sõltuvad palju töötajast ja kindlustusseltsist, siis nii Fiktsioon x kui y maksukoormus on võrdsed, olenemata püsivast tegevuskohast.

Keeruline on anda kindlat vastust, mis on kõige kasumlikum ja otstarbekam viis siseneda Soome ehitusturule. Tulemusest küll selgus, et kõige kasumlikum ja otstarbekam on luua ehitusettevõtte Eestisse ja saata oma töötajaid Soome, sest maksukoormuse aspektist lähtudes on kõige optimaalsem tegutseda Soomes Eesti ettevõtteks, kuid seda juhul, kui ehitustegevus ei tekita püsivat tegevuskohta. Kui on aga teada, et ehitustegevust praktiseeritakse Soomes rohkem kui 6 kuud, siis on otstarbekas maksukoormusest lähtudes pakkuda teenust Eesti ettevõtteks, kelle püsivaks tegevuskohaks kujuneb Soome. Ühemehefirmale oleks kõige kasumlikum ja otstarbekam siseneda Soome ehitusturule Eestis tegutseva ettevõtteks, sest töötasult on maksukiil väiksem ja netotulu suurem. Kui ettevõttel on teisi töötajaid ja lähtub tööjõukuludest, siis on näha, et ettevõttele on kasumlikum pakkuda teenust Soome ettevõtteks.

Autori arvates on lõputöö eesmärk ja püstitatud ülesanded täidetud.

SUMMARY

The thesis “On the tax burden of a construction company operating in Finland in Estonia and Finland” provides an overview of whether it would be more profitable and expedient from the point of view of the tax burden to establish a construction company immediately in Finland or Estonia and send employees to Finland.

According to a survey commissioned by the Finnish Tax Administration, the most popular field of a company with an Estonian background operating in Finland in 2019 is construction, which is over 43% of all companies with an Estonian background operating in Finland.

The topic is topical, especially in the field of construction, but no summary study is known in Estonian that would show a comparison of the tax burden in the same field in both Estonia and Finland.

The problem with the thesis is that Estonian companies continue to be interested in the Finnish construction market, but if the law changes and the correct tax information is found, it may be difficult for the company to decide how to enter the Finnish market most profitably and efficiently for tax purposes.

The aim of the thesis is to find out the tax burden of a construction company operating in Finland in Estonia and Finland and to give recommendations to construction companies for optimizing the tax burden.

Based on the aim of the thesis, the tasks were set to provide an overview of the tax accounting bases of a construction company in Finland and Estonia and to perform a comparative analysis of the tax burden on the example of an Estonian and Finnish construction company. In addition, to draw conclusions about the tax burden of a construction company operating in Finland in Estonia and Finland and to make recommendations for optimizing the tax burden.

The survey revealed that the largest whole tax burden was borne by the Finnish construction company Rattego, followed by Estonian Fiction x with a permanent establishment in Finland and then Fiction y, which operates mainly in Estonia. Compared to Rattego, the lower tax amount on Fiction y was 312.07 € or 1.3% and Fiction x was 1503.88 € or 6.1%. The difference in the tax amount between the two Estonian construction companies was € 1,191.81 or 4.9%, while the difference in the tax amount between the Finnish company and the Estonian company operating as a permanent establishment was very small. From the analysis of the results of the survey, it can be concluded that in both Estonia and

Finland the payments and taxes are basically the same, but the rates are different. The tax wedge on Rattego and Fiction x labor is 50.27% and for an Estonian resident 42.36%.

It is difficult to say what is the most profitable and expedient way to enter the Finnish construction market. The result showed that it is most profitable and expedient to establish a construction company in Estonia and send employees to Finland, because from the point of view of the tax burden it is most optimal to operate as an Estonian company in Finland, but only if construction activities do not create a permanent place of business. However, if it is known that construction activities have been practiced in Finland for more than 6 months, then it is expedient to offer the service as an Estonian company whose permanent place of business will be Finland on the basis of the tax burden. It would be most profitable and expedient for a one-man company to enter the Finnish construction market as a company operating in Estonia, because the tax wedge on wages is smaller and net income is higher. If the company has other employees and it is based on labor costs, it can be seen that the company is more profitable to offer the service as a Finnish company.

VIIDATUD ALLIKAD

- Albin, T. (2010). *Püsiva tegevuskoha määramine maksulepingute üldreegli alusel*. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Eesti Maksumaksjate Liit: <http://www.maksumaksjad.ee/modules/smartsection/item.php?itemid=1066>
- Arvonlisäverolaki. (30.12.1993). Viimati muudetud: 02.04.2020. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas: Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>
- Creswell, J. W. (2003). *Research design : qualitative, quantitative, and mixed method approaches*. Sage Publications.
- Dividendi tulumaksuga maksustamine Soomes. PK Economics. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://pk-economics.fi/dividendi-tulumaksuga-maksustamine-soomes/>
- Enne töötaja lähetamist Soome tuleb ära teha korralik eeltöö. (2017). REMO's Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <http://remos.ee/ee/enne-tootaja-lahetamist-soome-tuleb-ara-teha-korralik-eeltoo-uus-kord>
- Ettevõtja kohustused. (2019). Infofinland. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.infofinland.fi/et/elu-soomes/too-ja-ettev-tlus/teavet-ettevotjale/ettev-tja-kohustused>
- Ettevõtjaks Soome. (2011). Uusyrityskeskukset. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://www.uusyrityskeskus.fi/wp-content/uploads/2017/02/masuuni_opas_viro_20110524_0.pdf
- Ettevõtte tulumaks. BDO Eesti. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.bdo.ee/et-ee/teenused/raamatupidamisteenused,-palgaarvestus-ja-aritugiteenused/soome-raamatupidamine-ja-palgaarvestus/teenused/ettevotte-tulumaks>
- Ettevõtte tulumaks Soomes. Kuljus Consulting. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://kuljus.eu/et/teenused-soomes/maksunoustamine/>
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 96/71/EÜ. (1996). Euroopa Liidu Teataja. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0071&from=ET>
- Grønhaug, K., & Ghauri, P. (2004). *Äriuuringute meetodid: Praktilisi näpunäiteid*. Tallinn: Külim.
- Haimi, C. (2019). *Eesti ettevõtte maksab Soome residendile töötasu Soomes*. Raamatupidamise- ja maksuinfoportaal. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.rmp.ee/tooigus/tootasu-ja-maksustamine/eesti-ettevotte-maksab-soome-residendile-tootasu-soomes>
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2005). *Uuri ja kirjuta*. Medicina.

Indirect taxes - Value Added Tax. (2021). European Commission. Kasutamise kuupäev: 10.02.2021, allikas: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxDetails.html?id=624/1609455600

Kogumispensionide seadus. (14.04.2004). Viimati muudetud: 02.01.2021. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/835201?leiaKehtiv>

Kurvet, Õ. *Eesti ettevõtetele kehtivad maksud*. Kasutamise kuupäev: 03. 04 2020. , allikas <https://www.qkurvet.ee/eesti-ettevotetele-kehtivad-maksud>

Käibemaks. Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.rmp.ee/maksud/kaibemaks>

Käibemaksuseadus. (10.12.2003). Viimatu muudetud: 01.05.2020. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/976969?leiaKehtiv>

Lähetatud töötaja ja renditöötaja. Tööinspeksioon. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.ti.ee/est/valismaine-tootaja/lahetatud-tootajad-ja-renditoo/lahetatud-tootaja-ja-renditootaja/>

Osingot listaamattomasta yhtiöstä. (2021). Vero. Kasutamise kuupäev: 12.02.2021, allikas: <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osingot/osingot-listaamattomasta-yhtiosta/>

Marrandi, H. (2018). *Eesti ettevõtted ja Soome käibemaks*. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Raamatupidamise- ja maksuinfoportaal: <https://www.rmp.ee/maksud/kaibemaks/eesti-ettevotted-ja-soome-kaibemaks>

Miidla-Vanatalu, M., Naaber-Kalm, L., & Kaljula, P. (2015). *Töölähetus ja töötajate lähetamine*. Tööinspeksioon. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas: https://www.ti.ee/fileadmin/user_upload/failid/dokumendid/Meedia_ja_statistika/Truekised/Toolahetus.pdf

Maksukorralduse seadus. (20.02.2002). Viimati muudetud: 08.02.2020. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128022020009?leiaKehtiv>

Määritelmä ja verotyytit. Euroopan unioni. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://europa.eu/taxedu/young_fi

Nõukogu direktiiv 2006/112/EÜ. (2006). Euroopa Liidu Teataja. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:ET:PDF>

Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä. (2020). Go Accountor. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://go.accountor.fi/osingonjako-osakeyhtio/>

Palga maksmisega seotud maksud. PK Economics. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://pk-economics.fi/palga-maksmisega-seotud-maksud/>

- Palkat ja työnantajasuoritukset.* (2020). Suomi. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.suomi.fi/yritykselle/talouden-hallinta-ja-verotus/yritysverotus/opas/yritysverotus/palkat-ja-tyonantajasuoritukset>
- Palkkalaskuri.* Palkka. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.palkka.fi/palkkalaskuri/index.htm>
- Püsiv tegevuskoht tulumaksustamisel ja käibemaksustamisel.* (2011). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/valismaine_ettevotte_soomes_ulkomainen_y/pusiv_tegevuskoht_tulumaksustamisel_ja/
- Püsiva tegevuskoha maksurisk ja sellega kaasnevad tagajärjed.* (2017). 1office. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://1office.co/et/blog/pusiva-tegevuskoha-maksurisk-ja-sellega-kaasnevad-tagajarjed/>
- Rakennusalan työehtesopimus 2018-2020.* 2018. Rakennusliitto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://rakennusliitto.fi/wp-content/uploads/2018/06/Talonrakennusalan-ty%C3%B6ehtesopimus-1.5.2018-30.4.2020-1.pdf>
- Residentsusest.* (2017). Maksu- ja Tolliamet. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.emta.ee/et/ariklient/tulud-kulud-kaive-kasum/residentsusest>
- Rämmi, M. (2011). *Töölähetuse ja tööjõurendi eristamine rahvusvahelisel tasandil.* Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Eesti Maksumaksjate Liit: <http://www.maksumaksjad.ee/modules/smartsection/item.php?itemid=1300>
- Saksamaal, Soomes ja Ühendkuningriigis hakatakse Eestit tutvustama.* (2002). Eesti Päevaleht. Kasutamise kuupäev: 18.01.2020, allikas <https://epl.delfi.ee/artikkel/50923840/saksamaal-soomes-ja-uhendkuningriigis-hakatakse-eestit-tutvustama>
- Soome. (2020). Välisministeerium. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas <https://vm.ee/et/riigid/soome?display=relations#majandus>
- Soome meedia: Eesti ettevõtjad vahetavad Kalevipojad välja.* (2019). Postimees: Majandus24. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://majandus24.postimees.ee/6805900/soome-meedia-eesti-ettevotjad-vahetavad-kalevipojad-valja>
- Sosiaalivakuutusmaksut.* (2019). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 21.01.2021, allikas https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/sosiaalivakuutusmaksut-vanhat-vuodet/
- Sotsiaalmaksuseadus.* (13.12.2000). Viimati muudetud: 01.01.2021. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/106042016013?leiaKehtiv>

Teearu, K. (2013). *Juriidilise isiku residentsus ja püsiv tegevuskoht*. Pilvebüroo. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://pilvebyroo.ee/juriidilise-isiku-residentsus/>

Tegevuse alustamine Soomes. (2019). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/56359/tegevuse-alustamine-soomes-toiminnan-aloittaminen-suomessa/

Toimittaja, näin hoidat tilaajavastuuvõitteesi. (2020). Vastuugroup. Kasutamise kuupäev: 12.02.2021, allikas: <https://www.vastuugroup.fi/fi-fi/blogi/toimittaja-nain-hoidat-tilaajavastuuvõitteesi>

Tuloverolaki. (30.12.1992). Viimati muudetud: 02.04.2020. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

Tulu- ja sotsiaalmaksu maksmine Eesti isikute välisriigis teenitud töötasult. (2018). Maksu- ja Tolliamet. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.emta.ee/et/tulud-kulud-kaive-kasum/eesti-residendi-valistulu-maksustamine/juhendid/tulu-ja-sotsiaalmaksu>

Tulumaksuseadus. (15.12.1999). Viimati muudetud: 28.02.2020. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/119112010007?leiaKehtiv>

Töölepingu seadus. (17.12.2008). Viimati muudetud: 19.03.2019. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/112072014146?leiaKehtiv>

Töölähetus. Tööinspeksioon. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas <https://www.ti.ee/et/valismaine-tootaja/eestist-valismaale-toole/toolahetus>

Töötajate lähetamine Soome. (2017). SiSi Finantsid. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas <https://www.sisi.ee/tootajate-lahetamine-soome-alates-01-09-2017/>

Töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2020–2023. (12.09.2019). Viimati muudetud: 01.01.2020. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/117092019004>

Työtapaturmavakuutus. Palkkaus. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://www.palkkaus.fi/cms/article/tyotapaturmavakuutus_2016#

Virolaistaustaiset yritykset suomen kaupparekisterissä. (2019). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 18.01.2021, allikas https://www.vero.fi/globalassets/harmaa-talous-ja-talousrikollisuus/laajuus/kuvat-videot-ja-tiedostot/2019_03_virolaistaustaiset_yritykset_suomen_kaupparekisteriss%C3%A4.pdf

Välismaine ettevõtte Soomes. (2011). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/valismaine_ettevõtte_soomes_ulkomainen_y/

Välismaise ettevõtte tööandjakohustused. (2011). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas

https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/valismaine_ettevotte_soomes_ulkomainen_y/valismaise_ettevotte_tooandjakohustused/

Välisriigi renditöötajad ja nende maksustamine Soomes. (2018). Verohallinto. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas

https://www.vero.fi/en/other_language/eesti_kee/67739/v%C3%A4lisriigi-rendit%C3%B6%C3%B6tjad-ja-nende-maksustamine-soomes-ulkomaiset-vuokraty%C3%B6ntekij%C3%A4t-ja-suomen-verotus/

Äritegevuse alustamise vormid Soomes. (2015). Legistum. Kasutamise kuupäev: 03.04.2020, allikas

<https://legistum.fi/et/aritegevuse-alustamise-vormid-soomes/>

Yritysmuodot. (2021). Yritä. Kasutamise kuupäev: 07.04.2021, allikas <https://xn--yrit-ooa.fi/yritysmuodot>